

Cena numeru
w Krakowie: **20gr.**
na prowincji:

ILUSTROWANY

PRENUMERATA WYNOŚI
W Krakowie bez odroczenia zł. 6-
W Krakowie z odroczeniem zł. 6-40
Na prowincji . . . . . zł. 6-40
Zagranicą . . . . . zł. 10-

KURIER CODZIENNY

Rekopisów nie zwraca się.

Założyciel i Naczelny Redaktor: Marjan Dąbrowski.

Naczelny Redaktor przyjmuje
w poniedziałki i soboty od 1-2 pop.

Rok XVII.

Kraków, czwartek 6 maja 1926.

Nr. 123.

Święto Trzeciego Maja w Warszawie.

Kulminacyjnym punktem uroczystości 3-majowych w Warszawie była deflada przed Prezydentem Rzeczypospolitej, członkami rządu i korpusem dyplomatycznym. Fotografje nasze przedstawiają ogólny widok trybuny w czasie deflady, oraz defladę 1 p. szwoleżerów.

Przesilenie, które nie może trwać długo.

Kraków, 5 maja.
Wedle wszelkiego prawdopodobieństwa wchodzimy w okres nowego przesilenia rządowego.

Manifestacje majowe już się skończyły, przewidywania budżetowe zostały uchwalone; jednym słowem ziszcili się już te przesłanki, od których

p. Skrzyński uzależnił zgłoszenie dymisji rządu. Można być takiego lub innego zdania o konieczności tej decyzji, niemniej jednak jest ona faktem realnym i zdaje się — nieodwołalnym. Szeroka opinia publiczna oczekuje wypadków, które teraz zaczęły się rozgrywać z napięciem i niepokojem. Wszyscy zdajemy sobie sprawę z powagi naszego położenia w dziedzinie

1789

TAŃSZY PRZY KUPNIE, TAŃSZY W UŻYCIU.

Jest Pan kupcem; dochodowość Pańskiego przedsiębiorstwa jest Pańską podstawową zasadą. Musi nią być również przy kupnie i eksploatacji samochodu ciężarowego. Samochody pol i jednonowowe Ford są tanie i niezwykle pewne w użyciu. Najważniejsze zalety ich: łatwe kierowanie; prosta, celowa budowa; naprawy ograniczone do minimum. Części zapasowe są wykonane precyzyjnie z najlepszych materiałów i do nabycia wszędzie po niskich cenach. Dlatego też samochód jest zawsze gotowy do pracy.

Jednonowowy samochód ciężarowy Ford z nadwoziem wystawiony jest na Targu Poznańskim od 3—9 maja. Odwiedźcie stoisko Forda w wiozy Górnoląskie.

Ford

UPOWAŻNIENI PRZEDSTAWICIELE FORDA
we wszystkich większych miastach Polski.

P. 52.

finansowej, gospodarczej, społecznej i w dziedzinie spraw zagranicznych.

Dolar ustawicznie zwyskuje, a każdego 10 groszy laskiej zwyski to cios wymierzony w nasz budżet, w jego równowagę, która i tak osiągnięta jest dopiero w bardzo ogólnych zarysach, raczej teoretycznie. Widoki na pożytek zagranicą są bardzo małe, a prawdopodobieństwo wypłacenia wszystkich prelimitowanych kwot podatkowych zmniejsza się również w sposób groźny.

Nasz bilans handlowy jest również znacznie gorszy niż był pod koniec ubiegłego roku. Stwarza to nowe niebezpieczeństwo tak dla finansów, jak i gospodarki społecznej Polski.

Armia bezrobotnych, mimo wysiłków ze strony rządu zmierzających do walki z bezrobociem, wciąż jeszcze liczy kilkadziesiąt tysięcy. Jeżeli zapomocą dopływu zagranicznego kapitału nie ożyjemy naszego przemysłu — a jest to, jak wyżej powiedzieliśmy, bardzo wątpliwe — należy się raczej liczyć ze zwiększeniem, aniżeli ze zmniejszeniem tych rzesz bezrobotnych. Jakim to jest niebezpieczeństwem społecznym — wszyscy rozumieją.

W dziedzinie polityki zagranicznej stanęliśmy wobec faktu dokonanego sojuszu Rosji z Niemcami. Perspektywy tego sojuszu są dla nas ponure. Będzie on jednak tem mniej dla nas groźny im większą siłę i zawartość będziemy przedstawiali, a tem groźniejszy, im bardziej pograżamy się w nędzy i wewnętrzno-politycznym chaosie.

Naszkicowany przed chwilą obraz sytuacji narzuca wprost przeświadczenie, że długotrwały kryzys gabinetowy byłby nieszczeniściem dla państwa. Nie wolno tracić czasu; trzeba natychmiast przystąpić do prac nad sanacją naszej gospodarki i naszego pieniądza. Przetargi partyjne nie mogą skazywać naszej nawy państwowej na wieloletnie pozbawienie sterów.

Czynniki decydujące omawiają dziś trzy zasadnicze koncepcje utworzenia nowego rządu. Koncepcja pierwsza — to rząd centrowo-prawicowy, aż po N. P. R. włącznie, o charakterze rządu parlamentarnego.

Koncepcja druga, to rząd o charakterze półparlamentarnym, opierający się na tych samych grupach z udziałem wybitnych fachowców w resortach szczególnie ważnych.

Koncepcja trzecia, to rząd tak zwany silnych indywidualności, a więc osób niezwiązanych partyjnie z tą czy inną grupą w Izbie, ale posiadających autorytet w kraju.

Każda z tych koncepcji jest w zasadzie stu-

żna i na każdą z nich społeczeństwo w swej olbrzymiej większości zgodzi się bez szemrania. W wyborze jednej z nich trzeba tylko kierować się względem na to, która daje rządowi większą

Strajk generalny w Anglii.

Blisko pięć milionów robotników wstrzymało pracę. — Próba siły między państwem a socjalizmem.

Kraków, 5 maja.

(xy) Strajk generalny w Anglii stał we wtorek zrana faktem. Blisko pięć milionów robotników zamknęło pracę, ho do górników węglowych (w liczbie 1.100.000) przylączyli się robotnicy w koksowniach (150.000 ludzi), robotnicy transportowi (kolejarze i pracownicy w dokach, oraz tramwajarze i funkcjonariusze kolei elektrycznych), dźwigi drąkarze, metalowcy oraz robotnicy w przemyśle chemicznym i budowlanym. Wszystkie kółka olbrzymiej maszyny państwa brytyjskiego, państwa par excellence przemysłowego, przestały się obracać; całe życie gospodarcze zostało sparaliżowane.

Anglia przeszła więc niesłychanie poważny kryzys gospodarczy i społeczny, którego przebieg śledzą w całym świecie z niepokojem, a w kołach komunistycznych i socjalistycznych zapasne i niemałe nadzieje. I jakkolwiek gospodarstwo momenty stanowią zasadnicze podłoża tego groźnego załamania między pracą a kapitałem, polityczne wstąpiły wysunęły się już na pierwszy plan — i walka nabrala charakteru rewolucyjnego, leży się o władzę w państwie, o kwestję, kto posiada większą siłę i kto ma decydować: czy zorganizowane w związkach zawodowych rzesze robotników fizycznych, czy rząd i rzesza społeczeństwa, opierająca się na zasadach kapitalistyczno-indywidualistycznych?

Choć o próbie siły. Patrzmy na — wprowadzić niekierującą i uznanymi środkami strajku i lokaitu operującą, ale niemniej rozpraszającą państwo — walkę klas, tak jak ją pojmuje ideologia socjalistyczna. Próby takie były podejmowane swego czasu także we Włoszech. Dziś dzięki Mussolinemu (który jest solidarności społecznej i zasad „dobro państwa przedewszystkiem”) uczynił naczelni przyrzeczeniami o niewzruszonej mocy, nie dopuszczającej żadnych

TUNGJRAM

PODZIĘKOWANIE.

Przeznaczemu J.W.P. Drowi Janowi Zasowskiemu

dyrektorowi szpitala powszechnego w Jarosławiu, za Jego troskliwą i bezinteresowną domową pomoc lekarską — podczas mego nieszczeniściwego wypadku złamania nogi — oraz za Jego ofiarne iście samarytańską opiekę podczas mego pobytu w szpitalu, jak również Czcigodnem S. S. Adeli, Ludomile i Kalkicie — składam na tej drodze najserdeczniejsze „Bóg zapłać”.

Jarosław, w maju 1926.

Bela Schiffmanówna
nauczycielka.

1790

Podziękowanie.

Wielmożnemu Panu Doktorowi Józefowi Sprzeczko za długotrwałą, skuteczną a bezinteresowną opiekę lekarską, tą drogą składam gorące podziękowanie

1764 Michałina Łośówna, nauczycielka.

Szczyt doskonałości premjowane tutek i bibułek
„ALTESSE” i „MOKKA”

wyrobła ALTESSE-WISLA S. A.

fabryka tutek i bibułek do papierosów
oraz artykułów piśmiennych w Krakowie

swobodę w przeprowadzaniu programu uzdrowienia, a z drugiej strony na to, która da się przedź zrealizować.

Przesilenia rządowe w odrodzonej Polsce mają już swą smutną tradycję. Polega ona na przewlekaniu rozstrzygnięcia i zakończenia kryzysu jakimś półrozdkiem, który oddaje ster państwa w ręce rządu pozbawionego siły i możliwości rządzenia. Na takie „tradycyjne” przesilenie nie możemy dziś sobie pozwolić.

odchyleń! — taka próba siły, taka walka byłaby dziś niemożliwa.

Rozumiemy, jakie znaczenie posiadają wypadki angielskie nie tylko dla samej Anglii, ale dla całego świata. Będą w każdym razie wielce pouczającym eksperymentem, oznaczającym ciekawym od rozrywkowego, zachęta lub odstraszenia przestroga dla żywiołów socjalistycznych. O ile przewrót komunistyczny w Rosji, gdzie niema przemysłu, wydaje się niezrozumiałym paradoksem, o tyle w Anglii, par excellence przemysłowej, z jej 5 milionami robotników, ideologia mieszczańskiej przeciwstawia może ideologia socjalistyczna istotną siłę; w Anglii walka jest zrozumiała, socjalizm jeżeli ogarnie masę może ewentualnie walokę skutecznie. To też bolszewicy uważają, że rewolucja socjalna, aby zwyciężyła w świecie, musi przedzwyciężeniem zwyciężyć w Anglii.

Ale czy zwycięży?

Społeczeństwo angielskie jest niewątpliwie społeczeństwem łęgiem i zdrowym — i zarazem rozważnym. Zorganizuje ono z pewnością znakomitą akcję samopomocy i bronić się będzie energicznie przeciw skutkom strajku. Wiemy z telegramów, że królewskim dekretem ogłoszony został „state of emergency” (stan wyjątkowy) w państwie, że ustalono normy maksymalnego życia węgla, gazu i elektryczności, że wysłano oddziały wojska do okręgów górniczych w Lancashire i w Szkocji i że przystąpiono do organizowania na wielką skalę obywatelskiej technicznej pomocy, t. zw. C. M. S. (organization for maintenance of supply). Brak takiej organizacji stanowią w sierpniu ub. roku jedną z głównych przyczyn, że rząd decydował się na subwencje dla kopalń, umożliwiającej im utrzymanie plus robotniczych w niezręcznej wysokości i tem samym zapobiegając groźnemu już wówczas generalnemu strajkowi.

Pierwszy dzień strajku.

Izba gmin dziękuje królówi.

(Telegramem do szan. „Ilust. Kurjera Codziennego”)

Londyn, 4 maja. Izba gmin 308 głosami przeciw

108 uchwalila rezolucję, wyrażającą podziękowanie królówi za wydanie orędzia, proklamującego stan wyjątkowy.

Sztandary powstańców z 1863 roku i górnośląskich na grobie Nieznanego Żołnierza.

W nocy z dnia 2 na 3 maja o godz. 12, dwa pokolenia powstańców: weterani 63 roku i górnośląscy powstańcy, złożyli swe sztandary na grobie Nieznanego Żołnierza w Warszawie. Stało się to z racji 5-lecia wybuchu powstania górnośląskiego, które zadecydowało ostatecznie o przynależności przetrwanej ziemi Piastowskiej do macierzy. Złote

nie sztandarów dokonane zostało w celu upamiętnienia wysiłków, jakie dwa pokolenia złożyły około odzyskania wolności i przynależności do ojczyzny wydartych ziem. Sztandary leżały na grobie Nieznanego Żołnierza przez cały dzień 3 maja do godz. 12 w nocy, poczem zostały podniesione.

Baldwin przynębiony.

Telegram własny „Ilustr. Kurjera Codziennego”. Londyn, 4 maja. Baldwin wypadkami jest bardzo wstrząśnięty. Gdy przed południem otrzymał wiadomość z redakcji „Daily Mail” o pewności wybuchu strajku generalnego, doznał silnego ataku nerwowego i rozplakał się.

Po posiedzeniu parlamentu, gdy posłowie robotniczy opuścili gmach, licznie zgromadzeni robotnicy zgłowali im burliwą owację, natomiast obsypali wyrzawkami Churhill.

Londyn bez światła.

(Własny radiotelegram „Il. Kurjera Codziennego”). Londyn, 4 maja. Od dnia dzisiejszego stanęły wszystkie koleje. Londyn odcięty jest od reszty kraju — podobnie zresztą jak i wszystkie inne miejscowości. Natomiast ruch samochodowy jest bardzo żywy i w części zastępuje na terenie Londynu

kolej. Fabryki w całej Wielkiej Brytanii stanęły. Wiele urzędników fabryk wstąpiło do służby ochotniczej. Londyn przypomina obleżone miasto. Równocześnie odbywają się liczne zgromadzenia strajkujących.

Wczoraj w nocy miasto tonęło w ciemnościach, gdyż zgasły nawet reklamy świetlne.

Zdenerwowanie wśród ludności jest bardzo wielkie. Spodziewają się ogólnie, że strajk zakończy się już w bieżącym tygodniu. Baldwin obawia się, że posłowie robotniczy stracą panowanie nad strajkującymi a wówczas straszyć się mogą nieuniknione rozruchy i niepokoje. Wojska otrzymały rozkaz nigdzie samowolnie nie występować, lecz tylko wspierać policję.

Zauważono masowy wyjazd z Londynu obcych obywateli. Niepokojące pogłoski, kolportowane przez niepewne żywioły, potęgają jeszcze bardziej zdenerwowanie, do czego w wydłużonej mierze przyczyniają się tajemnicze oddziały ochotnicze oraz wprowadzenie ponownie kary śmierci w armii.

Możliwość pokojowego załatwienia zatargu.

Londyn, (PAT). Rada generalna Kongresu Trade Unionu po odbyciu konferencji z przywódcami górników, oraz deputowanymi z Labour Party, ogłosiła komunikat, wyrażający pogląd, że o ile rokowania będą wznowione, to niechybnie będą mogły być znalezione podstawy do pokojowego uregulowania

konfliktu.

Wznowienie rokowań.

Londyn, (PAT). O godz. 9:30 wznowione zostały narady członków gabinetu z przywódcami Trade Unionu. (Dalsze wiadomości patrz w telegramach).

Międzynarodowy Zjazd Rolniczy w Rzymie.

(Korespondencja własna „Ilustr. Kurjera Codz.”).

Rzym, 1 maja.

Istniejący od 1905 roku w Rzymie międzynarodowy Instytut rolniczy, co dwa lata zwołuje swe plenarne zgromadzenie. Ponieważ do instytutu należą

41 państw,

więc zgromadzenia te przekształcają się w wielkie zjazdy, w których bierze udział po kilkuset delegatów.

Zjazd tegoroczny był specjalnie licznie obsesany, a cechowały go nader ożywione debaty.

Zjazd otworzył król włoski,

który jest specjalnym protektorem instytutu i który w szeregach prac odarował instytutowi teren i

powitalną. Poczem zwykłym trybem wszystkich zjazdów nastąpił wybór prezydium, rozbiło się na komisje, obrady komisji i plenum.

Delegacje polską stanowili pp. prezes Jura (z Krakowa), poseł Geściński, dyrektor departamentu rolnictwa St. Królkowski, Szturm de Szturm, Boguszewski i radca powiatowa w Rzymie Mikulski.

Debaty międzynarodowego zjazdu rolniczego ożywione zostały w tym celu szeregiem wniosków amerykańskich. Amerykanie domagali się ustalenia bliższego kontaktu Instytutu rolniczego z organizacjami

Podziękowanie.

Za oddanie ostatniej przysługi 4 p. Marcinowi Zencowi oraz okazanie nam współczucia z powodu zgonu najczerniejszego Meła, Ojca i Dziadka składamy serdecznie podziękowanie przewilebnemu Duchowieństwu, P. T. Cechowi Bronzowników i Mostelniców, Przejaciołom, Kolegom i Znajomym.

R. DZIŃKA.

KURSY SAMOCHODOWE
Kraków, Wiślna 12
1793 przyjmują zapłaty na
KURS SZOFERSKI
Zawodowy i Amatorski

rolniczymi. Była to więc dyskusja zasadnicza o uspołecznienie instytutu, który dotąd, jako organizacja, utrzymywana wyłącznie przez rząd, posiadał tylko oficjalne stosunki z ministerstwami rolnictwa, a na zjeździe uwzględnił tylko delegację rządową. Ten wniosek amerykański wniósł więc do instytutu nowy czynnik, rozszerzył zakres jego pracy — dopuszczał do współpracy nowe siły. Wniosek ten debatowany był już dwa lata temu i zasadniczo przychylnie traktowany, nie znalazł jednak realnego ucieleśnienia. W tym roku z większych delegacji

poparły go delegacje włoska i polska.

Po szczegółowej dyskusji, międzynarodowy zjazd rolniczy zdecydował zacieśnić współpracę z organizacjami rolniczymi, ustanowić stały komitet doradczy, złożony z delegatów organizacji rolniczych, prosić organizacje rolnicze do czynnego udziału w konferencjach, komisjach i innych pracach instytutu przez delegowanie ekspertów i utrzymywanie jak najściślejszego kontaktu z instytutem. W przyszłym roku odbędzie się pierwszy międzynarodowy zjazd, tym razem tylko reprezentantów organizacji rolniczych z zaproszeniem z głosem doradczym delegatów rządów. Przez tego wniosku — wnioskiem, który wywołał ożywione debaty, było

domaganie się internacjonalizacji instytutu.

Było to żądanie, skierowane do szerszego niż dotąd uwzględnienia różnych narodowości w składzie personalu międzynarodowego Instytutu rolniczego. I przy tym żądaniu głównym, championem byli Amerykanie. Poparło je szereg delegacji, a przyjęte były zresztą przez prezesa instytutu, senatora de Micheliisa życzliwie. Zjazd uchwalił więc, aby posuwano się nadal po rozpoczęciu już linii internacjonalizacji w dalszym ciągu i aby w miarę możliwości na wyższych i niższych stanowiskach w instytucie reprezentowani byli urzędnicy wszystkich narodowości. Oprócz tych prac szereg zasadniczych technicznych uchwał, dotyczących rolnictwa, uchwalony został przez ekspertów. Wśród tych uchwał, jako ogólniejsza, zastępuje na podkreślenie uchwał, dotycząca

rejestracji produkcji rolnej.

Spis ten, bardzo szeroki zakres obejmujący, ma być dokonany w roku 1930. Obok tego zdecydowano powszechną ankietę, dotyczącą handlu produktami rolnymi, oraz ankietę na temat warunków ekonomicznych rolników. Te prace pozytywne, ujęte w liczne wnioski, wykazały dążność świata rolniczego do doskonalenia produkcji w zakresie naukowym, do praktycznego organizowania stylu i wytwórczości. Wykazały się nowożytnie tendencje rolnictwa i wielkie postępy organizacyjne. Delegacja polska silnie współpracowała w komisjach i na plenum, a delegat krakowski, p. Jura, zasiadł jako jeden z 4-ech wiceprezów zjazdu w jego prezydium.

L. Chranowski.

Strajk powszechny w Anglii.

Typ górnik angielskiego.

Od środy 5-go kwietnia 1926 w Kino „WANDA”
1787 Sensacja w najlepszym stylu!

„PIERWSZY KOCHANEK”

Dramat salonowo-eroticzny w 8 wielkich aktach. — W głównych rolach: PAULINA FREDERICK, LAURE LA PLANTE, MACOLM MC. GREGOR. — Film ten jest prawdziwym klejnotem ekranu.

Treść, wystawa, gra i reżyserja stanowią piękną harmonijną całość.

Ponadto jako uzupełnienie: „PEGGY JAKO MASZYNISTKA”
arcywesoła farsa w 2 akt. pl.

Liśy z Moskwy.

Czerwona Moskwa pod wodą.

Zerwanie mostów. — Kra płynie po brukach i chodnikach ulic stolicy. Zniszczenie fabryk w rejonie Moskwy. — Brak pomocy dla powodziar. Hjeny żerują na ludzkiem nieszczęściu.

(Oryginalna korespondencja „Il. Kurjera Codz.”)

Moskwa, 26 kwietnia.
Gwałtu! Co się dzieje! Ludność ucieka z okolicznych wsi pod Moskwę i szuka ratunku przed nieznanym jak dotąd żywiołem — spokojnej moskiewskiej rzeki. Moskwy, Jałzy i Oki. Jeszcze przed kilkoma dniami zamieszkała Moskwa i Jałza i wszystkie wzniesienia, dookoła stolicy zalegały grube warstwy śniegu. Nagle nadeszły upały do 15 stopni ciepła. Kra na rzekach ruszyła — śniegi stopniały, powodując zalew nizinnych okolic, w których położona jest częściowo Moskwa.

Rzeka Jałza pod mostami: Pocztowym, Pekrowskiego i Matroskim wyszła z brzegów, przelała się przez walty kamienne i ziemne i ruszyła jałą i pochodem w miejskie spokojne ulice. Cwały szereg inżynierów, pod naporem lodów został zmieszany. Najdłużej pod wodą stał się Ordynka, ul. Piatnicka i Jesimianka.

Fale wody wdzierają się do domów przez okna, szyby występują z brzościak i strumienie lodowej i zimnej wody wypędzają upartych mieszkańców na wyższe piętra — i dachy.

Na skutek trwożliwości wiadomości z góry rzek, władze wojskowe i administracyjna Moskwy, już od kilku dni czyniły przygotowania na wypadek powodzi. Lecz wszystkie poczynania załatwiono ściśle po bolszewicku — „wszystko było w porządku” na papierze.

Tymczasem, gdy nagle spadły deszcze i przybór wody stał się niespodziewanie wielki, okazało się, że ani oddziały wojsk pontonierskich, saperkich, ani też urzędy aprowicacyjna, nie były przygotowane. Wzywano za wszystkich stron pomoc sanitarna i straż ogniową, nie wypelnia ani w jednej setnej swego zadania.

Ratownictwem zajęli się sami poszkodowani — jak kto mógł i potrafił. Jedynie fabryki i obiekty rządowe zostały bez żadnej opieki i zabezpieczenia porzucane.

Fabryki „Krasnyj Bogatyr”, Lowerna, „Krasnyj Otdinab”, oraz centrala tramwajowej stacji elektrycznej, romizy i warsztaty, zapelnily się pływającą kra. Z chwila wyłowu rzeki Kłazny, warsztaty fabryki t. zw. „Rustakaty” znalazły się pod wodą. Prąd rzeki zaczął unosić nagromadzone tam zapasy manufaktury, które przez potłamane i zniszczone przez lody oparkowania fabryki, popłynęły przez ulice — gdzie je łowił, kto chciał.

Ruch tramwajowy w mieście uległ na kilka dni przerwaniu. Ludność kłkama, na trawach, oraz na

ciężarowych wozach, przedostawała się z miejsca na miejsce.

Rozmiary ostatniej klęski powodziowej w Moskwie — jak oświadczyła biuletynu komitetu ratunkowego — przekroczyły dotychczas wszystkie pamietane wyłowy. Woda podniosła się na nigdy niezalowanych ulicach na 4—5 lokci wysokości swego poziomu.

Pod naporem lodów, niemięknijnie rozbijanych przez drobne minarskie patrolo wojskowe, runęło kilka mostów w mieście, cociągając szereg ofiar ludzkich.

Do ogólnego chaosu, jaki zapanował w stolicy sowieckiej, przyczyniły się również odcięte przez powódź dworce kolejowe, jak dworzec Briński i Kijewsko-woroniecki. Podmyta przez wodę linja kolejowa, idąca z Kijowa, została zamknięta. Brak wiadomości o ruchu kolejowym napelniał ludność nieopiecznym strachem o los swych najbliższych.

Największe straty materialne poniosła dzielnica „Sokolnik” oraz fabryczny rejon, t. zw. „moskiewieczyzna” i „baumanijski”.

Ogółem 70 tysięcy ludzi znalazło się bez dachu nad głową, głodnych i nie zabezpieczonych. Wprawdzie sowieć bolszewicki wydał dekret, aby wszystkich powodziar umieszczono w gmachach szkolnych, urzędach, fabrykach i mieszkaniach prywatnych, specjalnie na ten cel rezerwowanych — to jednak dekret ten pozostał typowym papierzaniem rozporządzeniem sowieckim. Jedyne naruszone spokój ludności w jej mieszkaniach prywatnych. Powodzenie bowiem, wprowadziwszy się do prywatnych mieszkań obywateli zamożniejszych, ani myślała teraz, gdy powódź się skończyła, opuszczać swą tymczasową „kwatery”.

Po trzech dniach powodzi — woda zaczęła opadać. Dopiero na ten okres, gdy już groza minęła, zjawily się wojskowe oddziały, milicja i funkcjonariusze G. P. U. i zajęli się „ratownicwem”.

Jeżeli mam dawać wiare opowiadaniem licznych nieszczęściem powodzi dotkniętych robotników, to „ratownicwo” to przyniosło dopiero ogrom nieszczęścia. Oto pod pozorem „zabezpieczenia” mienia, ratowania i t. d., rozpętała się najordynarniejsza grabież i rabunek.

Z chwila opadnięcia wód — ruszyły na ulice, zamulone błotem i zaśnane odpadkami, specjalne „roty” robotnicze dla oczyszczenia miasta. Szkoły miljonowe.

Tatar.

panować. Tego się zawsze uczylań i kiedy mój mąż spostrzeże, że ja panuję nad sobą, to także i on miedziada na siebie hamulec, dzięki czemu unikamy tych brzydkich i zakłócających życie rozważań, które zakurzają dolę innych małżeństw.

Wspomniana dama zamyla swoje wywody następującemi radami: 1) unikaj wszelkiego powodu do rozterek, 2) mąż musi umiać takie umysłowe zdolności żony i starać się je rozwijać, 3) należy żyć w dobru koleżeństwie, 4) należy być młodym i młoda w myśleniu i uczuciu, 5) starać się przewodzić wszystkim swego męża, czy swoją żonę czyniąc szczęśliwymi.

Filmy współczesne.

Alaska i Klondyke nad brzegami Wisły.

„W owym czasie — opowiadał mi mój młody przyjaciel p. W. — byłem zażartym czynnikiem Jacka Londona. Lektura ta rozniecała miase do tego stopnia, że wespół z kilku kolegami postanowiliśmy przeżyć opowiadania amerykańskiego waga-bundę w rzeczywistości. Dzięki i romantyczne brzości Wisły w Krakowie doskonale do tego celu się nadawały. Tak to więc ta pocziwa Wisła była dla nas raz wścisłe zimną rzeką Jukonem, bezdennym jeziorem Wielkiego Niedźwiedzia lub (w zimie) niesamowitą zawadą Zatoką Hudsona. Wikliny nadbrzeżne dziesięciom łasem środkowej Kanady, wstępy naprzeciw Wawelu kanjonom rzeki Colorado, wielka ławica Alaski, okolice kościoła Norbertanek Klondyko (ponieważ tam raz zmieszaliśmy tombo-kowy pierścione), malutki domek zamieszkały przez rybaków fercem „Dziesiąta Misa”, wzgórze górskie górami okazałemi, a kopiec Krakusa straszliwym i niedostępnym w powoju pływających go żołnierzy szczęliem Vancouver.

Oto smiały wspaniały obszar naszych wypraw. Niez przegód i wspomnień! Wśród włoższ często popadaliśmy w nieprzyjaźń z czerwonymi skórami (tak eufemicznie zwaliśmy bebrzożnyków z powodu niewyraźnej barwy ich skóry). Nieprzyjaźń kończyła się miazra papierosem polnoji, eformowanym ze starannie uskładanych odpadków znalezionych podczas włoższ.

Pewnego razu miałam z przerażeniem zauważyć, że cała cholewka mego trownika była wycięta. Wzięty na spytki musiałem przyznać, że próbowałem ugotować kawalek trzewika, tak jak bohaterowie Jacka Londona czynią z mokasynami w czasie wielkiego głodu. Wówczas to uczalem, że obraziłem prawo tego kłanu, wśród którego wyrosłem i emulsiem etoczyć śmiercielnym pojetynek z naczelnikiem kłanu wielkim białym człowiekiem z długą brodą (mój ojciec). Gdyby nie dobre białe kobiety, kto wie, jakiby wyglądała moja własna skóra! Gieszył się tylko z tunciel porażki Wilcy Kół, syn naczelnika kłanu, a mój brat. Zmieszliem się w pieć lat później, odbijając mu białą dziewczynę, którą kochałem.

Bohaterowie Jacka Londona często dostawali się do więzienia, co i nam się zdarzało. Więzienie to zwalo się i szkoła realna. Straszne były to przymusowe roboty! Jakies równania z niewiadomymi, jakies prądy literowe i doświadczania fizyczne. My woleliśmy doszukać się niewiadomych skarbów w naszym Klondyke, a doświadczając prądów Jukonu na skradzionej (rozumie się) łodzi i przemycić się tranwajami, jak wagałkanci Londona. Nasze pojęcia uformowałyśmy też podbiegunowo, gdy Jukon zamarzał (12° C) my drażniąc po nim wolał: „Jakie dziaś mile ciepło!” Kochaliśmy się też w córce rybaka, którą uważaliśmy za najpiękniejszą z Baskimosek i pożerałi nieraz surowe ryby, zachwycając się ich smakiem.

Mijało od tego czasu dobrych parę lat. Mimo licznych ucieczek z więzienia zmuszono mnie do odsiedzenia kary do końca, zrobiono funkcjonarjuszem skarbu i teraz ecredytowano... Zdaje się, że będę zmusiał na dobre rozpocząć włoższ a la Jack London... Terminowanie u Londona tejpej mi się przydało, niż szkoła. Tylko co zrobisz z żoną i trojgiem dzieci?...
Tommy.

Król reporterów.

Jest nim reporter „Matin'a” Sauerwein.

Paryż, 1 maja.
Rozstrzygnięta konferencja członków Racji, po której nastąpiło rozdzielenie się ostatniej sesji Ligi Narodów, skończyła się. W przedśmionku pałacu naczo-dowy stolicy się setki dziennikarzy ze wszystkich brzości, które uczestniczyły w konferencji. Wyszeli Briand, ale dziennikarze nie mogli się odeń dowiedzieć, gdyż był on dzwinnie skąpy w słowach. Gdy jednakowóz Briand sposterzył wśród owego tłumu białą, charakterystyczną głowę Jules Sauerweina, dał mu znak i poszli razem. Następnego poranka cały świat dowiedział się z „Matin'a”, o czem obydwaj mówili.

Tak to reporter „Matin'a” Sauerwein może uchodzić za jednego z najwlebszych i najbardziej wpływowych reporterów świata. Dwa miesiące temu cień Sauerweina ucosił się nad parlamentem wojenskim. Nie było debaty w budapeszteńskim parlamencie, uszły z moiejzą lub wlebszą niechęcią nie wypowiedziano nazwiska Sauerweina.

Sauerwein zna cały świat i prawie cały świat zna jego. Patrząc na jego piękna, świeżo oświata głowę nakłby nie przypuszczal, że to jest dziennikarz i re-

porter. Wygląda on raczej na ambasadora, uczono-go albo finansiste. W rzeczywistości jest w nim coś z każdego z tych zawodów, ale szczególnie jest on panem w dwóch dziedzinach: w polityce zagranicznej i w muzyce. Po odskonięciu zakulisowych intryg i mataczek rozmaitych politycznych wydarzeń, powraca on zawsze chętnie do fortepianu, na którym jest mistrzem. Szczególnie celuje w interpretacji utworów Wagnera. Jak na Francuza (choćaz pochodzącego z Alzacji) Sauerwein jest poliglotą. Mówi on płynnie po szweczecku, angielsku i włosku.

Swój karierę dziennikarską rozpoczął Sauerwein od recenzji muzycznych w „Figaro”. Przez siedm lat później nie nie pisał i tylko przygotowywał się do swego wstąpienia w szeregi czynnych reporterów. Przygotowaniem tem było objęcie rozmaitych posad na odpowiedzialnych stanowiskach bankowych w Wiedniu i Londynie. Jest on, jak już wyleż powiedzieliśmy, jedną z najlepiej poinformowanych osobistości tego świata i miał sposobność za-znajomić się ze wszystkimi monarchami, władcami, premierami i marszałkami.

Wszystko, aby drobne dochody mego męża wystarczyły nam całkowicie na utrzymanie. Ponadto interesuję się żywo wszystkimi sprawami mego męża, pozostawiając mu jednocześnie swobodę w zażywaniu ulubionych przez niego rozrywek.

Jestem — mówi dalej ta doświadczona dama — odana, ze ożaczenie przyczynia się do szczęścia małżeńskiego to, jeżeli każde z małżonków ma swoją sferę specjalnych zainteresowań. Możem się bawić cudzymi miłośkami i nigdy nie zamam nudy. Jest rzeczą ważną, aby obie strony umiały nad sobą

Jak znaleźć szczęście w małżeństwie?

Kraków, 5 maja.
(?) W jednym z czasopism angielskich ukazał się ostatnio cały szereg artykułów, zajmujących się problemem szczęścia małżeńskiego. Do najbardziej interesujących należy artykuł pewnej damy, która wypowiedziała się w tym względzie na podstawie własnych doświadczeń z życia małżeńskiego i wysuwa ze swych obserwacji odpowiednie wnioski.

Wówczas, gdy zauważyłam — opowiada ona — że przyczyna większości moich nieporozumień z mężem — nieporozumienia pieniężne, uczyniłam

1791

LOSY

Państwowej Loterii Klasowej

II-giej klasy

są do nabycia w słynnej
ze szczęścia kolekturze

Braci Safier

Kraków, pl. Dominikański 1.

Główna wygrana
400.000 złotych

Co drugi los wygrywa.

Ciągnięcie już 19-go i 20-go bm.

Ceny losów: ćwiartka zł. 20, półowka zł. 40, cały los zł. 80.—

Zamówienia listowne załatwia się natychmiast

Archiwum Państwowe w Krakowie

udokorowany zieloną, festonami i flagami narodowymi, gdzie umieszczono berło pod honorową straż Kralnysów z Mieschowa.

Po przemówieniu prezydenta m. Czestochowy dr. Marczewskiego o godz. 9:30 ruszył olbrzymi, wielotysięczny pochód na Jasną Górę. Na czele pochodu niesiono insygnia: złote berło i jabłko królewskie, wysadzone drogiemi kamieniami. Na wietrze łopotało przeszło 100 chorągwi.

Na placu św. Kordcego czekały oddziały wojska i przysposobieni wojskowi.

Na Jasnej Górze, u pierwszej bramy powstał pochód ks. przeor Markiewicza w otoczeniu licznych duchowieństwa.

Insygnia wniesiono do kaplicy. Poświęcił je ks. Kępcz Kubina, poczem odpowiedział uroczyste nabo-

żeństwo. Kazanie wygłosił ks. pos. Nowakowski. Równocześnie na walach klasztoru odprawił mszę św. ks. biskup Jabrzykowski, której słuchało około 60 tysięcy wiernych. Uroczysta była chwila, gdy biskup Kubina stanął na walach, udzielając pasterckiego błogosławieństwa i ukazując ostrąm insygnia. Wojsko aprezentowało broń, głowy pochylały się w kornej modlitwie.

Po skończeniu uroczystościach kościelnych odbyła się defilada wojska i policji, przyjmowana przez generała Wróblewskiego w asyście starosty Kubina.

O godz. 3 na placu Jasnoogómskim odbył się wtorek Narodowej Organizacji Kobiet, na którym uchwalono rezolucję przeciwko rozwodom i rozdzieleniu obywateli.

Echa uroczystości 3-go Maja.

Wczorajsze depesze przyniosły informacje o przebiegu święta 3 Maja w kraju i w Paryżu. Sprawozdania te nie objęły wszystkich uroczystości, bo trudno w szerszej chwili pomieścić kilka tysięcy miejscowości, gdzie odbyły się uroczystości i imprezy.

Niemniej uroczyste wypadły obchody święta narodowego, urządzone przez rodaków na obczyźnie. Natomiast podajemy sprawozdania z Pragi i Wiednia.

W Pradze.

Drugiego maja w Mieszczańskich Besedach odbyła się staraniem Klubu polskiego, Klubu czesko-polskiego i akademickiego Kola przyjaciół Polski, pod przewodnictwem posła Lasockiego, uroczystość 3-cio maja. Po odśpiewaniu polskiego hymnu narodowego przez chór winohradzki „Hlahoh!”, przez Klubu polskiego Mergel powitał obecnych gości, wśród których był także posełstwa polskiego p. Karzo-Siedlecki w zastępstwie nieobecnego posła Lasockiego z personalem poselstwa i kontynuacji dalej przyznan miasta Pragi dr. Baxt, przedstawiciele Rady miejskiej, dziekan wydziału prawnego uniwersytetu warszawskiego dr. Jara, rektor politechniki praskiej prof. Kraziencky, delegat ministerstwa oświaty prof. Urban, przez syndykata dziennikarzy czesko-słowackich senator Fichl i inni.

Przemawiali: radca poselstwa p. Karzo-Siedlecki, prezydent miasta Pragi, przez klub czesko-słowacko-polskiego dr. Tahrice i przez akademickiego klubu przyjaciół Polski, dr. Michl, który złożył hołd konstytucji 3-go Maja, dając wyraz swemu przekonaniu o konieczności jak najdłuższego zblżenia obu narodów. Odpowiedział przez wspomniany chór hymnu czesko-słowackiego, zakończyła pierwszą część uroczystości.

3 maja w kościele na rynku staromiejskim odbyła się nabożeństwo, na które przybyli przedstawiciele dyplomacji, rządu, urzędów czesko-słowackich, generalicji, społeczeństwa oraz kolonii polskiej.

W Wiedniu.

Z okazji rocznicy konstytucji 3 maja odbyło się w kościele polskim na Rennwegu uroczyste nabożeństwo, w którym wziął udział poseł Wiernas-Kowalski wraz z urzędnikami poselstwa, oraz cała kolonia polska.

O godz. 6 wieczorem przyjmował poseł Kowalski wraz z małżonką, w salonych poselstwa polskiego przedstawiciele kolonii polskiej, następnie odbyła się w stowarzyszeniu polskim „Stazecha” uroczysta

akademicka z odczytami, poświęconym konstytucji 3-go maja.

Udział młodzieży akademickiej w święcie 3-go Maja w Krakowie.

Związek młodzieży polskiej młodzieży akademickiej (krakowski Komitet) wziął udział w święcie państwowym jako jednostka organizacyjna. Uroczysta Akademicką wystawiono do programu ogólnego i w ten sposób młodzież akademicka uczestniczyła w pracy celem starszym społeczeństwu przy zorganizowaniu święta. Dnia 3 maja o godz. 9 rano młodzież akademicka na czele z krakowskim Komitetem akademickim i z kompozycjami akademickimi z muzyką udała się do kościoła N. Panny Marii celem wysłuchania Mszy św. O godz. 12:30 w południe odbyła się w auli Uniwersytetu Jagiellońskiego akademicka. Akademię zaprowadził książę metropolita Adam Sapieha, p. wojewoda krakowski dr. Kowalikowski, p. wicewojewoda Wawarski, komisarz sądu p. Ostrowski, ciano profesorskie a p. prorektorom Kossem na czele. Akademię ogłosił p. Jan Lebedycki, przez krakowskiego komitetu akademickiego, p. Karol Hubert Rostworowski w świątelnicy, a prawdziwą swą rolę oratorską wypowiedział przemówieniem, przedstawił słuchaczom „Żywy testament konstytucji 3 maja”.

Akademię uświetniła produkcja chóru akademickiego pod batutą p. J. Żyżkowski. Odpowiednie hymnu narodowego zakończyła podniesła akademicka.

OBCHÓD ŚWIĘTA 3-GO MAJA W GMINIE ISRAELICKIEJ. Staraniem przyznan krak. gminy izraelickiej odbyło się onegdaj w starej synagodze uroczyste nabożeństwo, w którym wzięli udział prezydent gminy izraelickiej dr. Landau z członkami Rady wyznawczej, delegaci stowarzyszeń dobroczynnych, tudzież licznie zebrana publiczność. Modlitwę uroczystą za Rzeczpospolitą, Jej Prezydenta, Senat i Sejm, która głęboko wywarła wrażenie, odmówił rabin gminy Józef Komitzer w otoczeniu członków rabinatu krakowskiego. Tego samego dnia odbyło się nabożeństwo w świątyni postopowej dla młodzieży szkolnej, w którym udział wzięli Prezydym gminy izraelickiej z członkami Rady wyznawczej, delegaci władz wojskowych i stowarzyszeń, tudzież uczniowie szkół średnich i powszechnych wraz z nauczycielami i licznie zebrana publiczność. Po odprawieniu modłów przez starszego kantora p. Tafia wygłosił podnieśli kazanie rabin dr. Schmelkes, poczem odmówił modlitwę za Rzeczpospolitą i Jej Prezydenta, a na zakończenie odśpiewał chór świątyni „Boże coś Polskę”.

40 osób pod gruzami dachu w Królewskiej Hucie.

(P.). Dnia 8 maja odbywały się w Królewskiej Hucie zawody w piłkę nożną między Klubem Amatorskim i Sportfreunde. Grupa 40 osób przypatrywała się grze, umiędzyszy się na dachu sąsiedniej cegielni. Wiązania nie mogły wytrzymać takiego

obciążenia, dach załamał się, a znajdujący się na nim ludzie wpadli do dołu, służącego do wyrobu cegły.

Jedna osoba została zabita, a przeszło 10 odniosło cięższe lub lżejsze rany.

Znowu dwa zabójstwa w Rzeszowskiem.

(B. K.). Nie przeminiły jeszcze echa morderstwa, dokonanego na osobie s. p. Pasterczyka, zarządcy dób Boguchwała, na osobie s. p. Darochy, nie zatarły się jeszcze w pamięci dwie bezpośrednie po sobie następujące egzekucje przez powieszenie na osobie Stąpora i Panka, gdy znowu dochodziła wieść o nowych dwu zabójstwach, i to w bezpośrednim pobliżu Rzeszowa.

I tak w domu niejakiego Jana Lecha w Łukawcu, przed brama dżymy odbywała się zabawa z muzyką, na którą przyszedło też mnóstwo niesposzonych gości, między innymi Andrzej Jeczalik i Franciszek Barłóg, obaj mający opinię awanturników.

Między uczestnikami zabawy powstała zwađa, jak zwykło o dziewcząt.

Jeczalik chwytnie wybiegł do domu, zabrał strzelbę, którą nabił patronem Barłóg, i ukrywszy się w przyrodzonym rowie, obaj czekali na zjawienie się uczestników zabawy.

W niedługi czas potem, wesolo śpiewając i barzaskując, wrócili niczego niespodziewający się młodzieńcy z dziewczętami do domu.

Gdy zbliżyli się do ukrytych w rowie Jeczalika i Barłoga, Barłóg wystąpił i zranił śmiertelnie znajdującego się w towarzystwie Međrale.

Dogorywającego Međrale przewieziono do szpitala, gdzie stan jego jest prawie beznadziejny, a obduwu awanturników przewieziono do aresztów przy sądzie okręgowym w Rzeszowie.

Podobny wypadek zdarzył się przed kilku dniami

również w Niechobrzcu. Na weselu u niejakiego Ignacego Kalandyka, obecni goście weselni wszczęli między sobą awanturę, wśród której pobity został Franciszek Rzepka.

Pobity Rzepka wyrwał się z rąk napastników i uciekł do domu swego ojca, odległego o jakie 800 kroków od miejsca zajścia.

Napastnicy jednak nie dali za wygnąć, lecz pobiegłszy za Rzepką, przy pomocy wyrwanych ze stajni widel, motyk, oraz kamieni, urządzili na domostwo Rzepki formalny atak.

W obronę własnej Rzepka siekierą uderzył jednego z napastników, niejakiego Józefa Lełka w okolicę nosa tak nieszczęśliwie, że ten po dwu dniach wyzionął ducha.

Wczoraj odbyła się sekcja zwłok, a Franciszek Rzepka został aresztowany.

ZIELEN.

Mimo wszystko, to nagle jest i niespodziane: słońca dzwona bezsilnie, smutnie i zalotnie, aż naraz, w jednej chwili zielonością odziane, wstają zmartwychstała z grobu zimy wiosnę.

Czy również dusza ludzka, w której jsmutek gości może nagle zielenią rozblysznąć do życia, czy tak jak promień słońca i promień miłości może pięknie przedziwne wydybć z ukrycia?

—0— *Jan.*

Osobie.

(P.). **KORNEL MAKUSZYŃSKI KAWALEREM LEGJI HONOROWEJ.** Znany poeta i krytyk, Kornel Makuszyński, otrzymał od rządu francuskiego odznakę kawalera Legji Honorowej.

(e). **ŚWIĘTO KOMINARSKIE.** W dniu wczorajszym, jako w dzień uroczystości św. Flawiana kominarza krakowskiej obchodzili swoje święto ochotwe. Uroczystości rozpoczęła się solennym nabożeństwem w kościele św. Florjana. W nabożeństwie wzięli udział przedstawiciele magistratu dr. Leja, naczelnik straży pożarnej Obidowicz z insp. Elasz, inspektor Kuhnowski, cech kominarzy krakowskich z prezesem Bemem i Bergem na czele, mado liczne delegacje kominarzy z G. Śląska. Po nabożeństwie odbyło się na Kołowym walne zebranie cechu kominarskiego, na którym dokonano wyborów do prezydium.

ZNAKOMITY UCZONY FRANCUSKI, PROF. UNIWERSYTETU PARYSKIEGO P. BASSEVANT, przyjechał do Krakowa do szkoły nauk politycznych, celem wygłoszenia 24 odczytów w Coll. Nov., sala 43, z dziedziny historii dyplomatycznej od r. 1806—1914. Jest to druga część wykładów, których pierwszą część wygłosił prof. Bassevant w r. zeszłym. — Wstęp dla gości wolny. Wykłady codziennie od 6—8, od 5-go do 19 maja włącznie.

75-LECIE TOW. BIBLIOTEKI SŁUCHACZY PRAWA U. J. Dnia 10 bm. odbyła się w Krakowie uroczystość jubileuszowa 75-lecia istnienia Tow. Biblioteki słuchaczy prawa U. J. Dzień ten będzie w Krakowie świętem ogólnoprawniczym i dla młodzieży prawniczej, ale i tych wszystkich, którzy w zawołane prawniczym pracują. Uroczystości jubileuszowe rozpoczyna się w dn. 10 bm. o godz. 10 rano mszą św. w kościele św. Anny. O godz. 11 rano odbędzie się uroczyste poświęcenie nowego lokalu przy ul. Gołębia 20, przy udziale byłych i obecnych członków zarządu. O godz. 12 w południe: uroczysta akademicka w auli Univ. Jagiellońskiego, w której udziałem reprezentantów władz społeczeństwa, młodzieży akademickiej i Polnizm akademicki wystąpi Tow. „Chór Akademicki”. Otworzy akademicką przemówieniem Jego Magnificencja rektor U. J., poczem nastąpią przemówienia kuratora Twa i. p. Eduarda Krzyżanowskiego, obecnego prezesa Twa Adama Grabowskiego, przemówienia obywatelskiego w d. O godz. 9 i pół wieczór odbędzie się tanie w salach Starożytności, Zarządca na akademicki i tanie oraz biety na tanie wyjdzie się codziennie, aż do dnia 10 bm. od 4—6-tej w Tow. Biblioteki słuchaczy prawa U. J., ul. Gołębia 20, parter na lewo.

Ponieważ wesełom nieobecności lub niedokładnych adresów wiele osób (zwłaszcza z B. członków władz Twa) może być pominięty przy wysyłaniu zaproszeń, zarząd Twa trece i podanie adresów, lub bezpośrednio podjęcie zaroszeń w lokalu Twa.

(a). **USTAWA O POWSZECHNYM OBOWIĄZKU SŁUŻBY WOJSKOWEJ** nakłada obowiązek zgłaszania zmiany miejsca zamieszkania na należących do rezerwy i pospółlitego muszenia; w odniesieniu zaś do zmierzonych do stanu usłupowanych (a więc i do poborowych oznaczonych w aktach) nie zawiera ustawy wyjątku przepisu zgłaszania miejsca zamieszkania, wskutek czego brak wiadomości o zmianie miejsca zamieszkania poborowych obciąża doprowanie kart powołania. W konsekwencji powoduje to odpowiedzialność karną, a nadto podlega ten skutek, że czas służby w wojsku stalem liczą się od dnia faktycznego wcielenia poborowych, a nie od dnia 1 października. Ministerstwo zarządza, aby na przyszłość przewodniczący komisji poborowych w poczynkach udzielających po poborze pobranym do wojska, bliżej naciskał na potrzebę meldowania zmian miejsca pobytu i miejsca zamieszkania, oraz aby oznaczając, że nie stawianie się w formacji w dniu oznaczonym na karce powołania podlega za sobą odpowiedzialność przed sądem wojskowym na równi z bezsłużą. Pouczenia osobne będą odaj umieszczone na odwrotnej stronie powiadacza, wydawanych na zasadzie par. 265 rozp. wyłom.

Każka zmiana miejsca zamieszkania względnie pobytu ma być ogłoszona w urzędzie gminnym (miejscowym).

(a). **NOVA PUBLIKACJA MINISTERSTWA KOLEI.** Ministerstwo kolei wydało nowy „Spis stacji, przystanków i ładowni kolejowych”, zawierający bardzo obszerny dział informacyjny, odnoszący się do ruchu osobowego i towarowego, a także wskazujący na urządzenia stacyjne, połączone z zadaniem stacji pod względem handlowym. Do stacji dojeżdżone są dwie wielkie mapy, zawierające wszystkie stacje ze skróconym, ułatwiającym określenie geograficznego położenia skrajnej stacji Wydwonictwo jest staranne, na doskonałym papierze, a stosunkowo niska cena (15 zł. za egzemplarz z dwiema mapami), przyczyni się niewątpliwie do rozpowszechnienia tego pożytecznego podręcznika.

PRZYŁĄCZENIE OBSZARU DWORSKIEGO W OLSZY DO KRAKOWA. Jak nas informują, komisarz rządu, Ostrowski, wchozył kroki w celu przyłączenia obszaru dworskiego w Olszy do Krakowa, co jest konieczne ze względu na konfigurację topograficzną w Olszy. Połączenie wspomnianego obszaru było planowane jeszcze w r. 1910, wchoząc w program ogólnego rozszerzenia granic miasta Krakowa. Wówczas jednak do skutku nie przyszło, dziś załatwienie tej sprawy jest na najbliższej drodze.

RUCH MIENNY W KRAKOWIE. Na targowice miejską spędzono od 24 do 31 kwietnia 70 buhai, 151 wółw, 222 krów, 102 jałówek, 810 cieląt, 900 sztuk nierogacizny, razem 2361 zwierząt. Za kilogram białej wagi nierogacizny płacono 240—278. Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na konsumpcję miejscową 2203, na konsumpcję zaś do innych gmin kraju 58. Jakość spędzonych wółw i krów bardzo dobra, cieląt średnia, świnie dobrze wytuczono, pełnej wartości rzeźnej.

CHOROBY ZAKAZNE W KRAKOWIE. W czasie od 25 kwietnia do 1 maja zachorowało na szkarlat-

Wielka katastrofa samochodowa pod Zbąszczynem.

(P) Na srobie między Frankfurtami nad Odrą a Zbąszczykiem grupa komunistów w liczbie około 100 osób wracała z uroczystości pierwszomajowych wielkimi autami ciężarowymi.

Samochód, pedząc z wielką szybkością, najechał

na kamień przydrożny, oznaczający kilometr i przewrócił się.

Pod pudłem samochodu znalazło się 24 osób, które dopiero po upływie pół godziny wydobyto. 13 osób odniosło złamanie kości, 21 zostało kontuzjowanych.

tyne 13 osób, w tem 8 obce, na dyfterję 8 osoby, w tem 2 obce, na dur brzuszny 2 osoby, w tem 1 obca, na mumps 6 osób, na odrę 1, na ospę 1, na koklusz 7, na zapalenie opon 1.

EGZAMINA DOJRZAŁOŚCI. Piśmienne egzamina dojrzałości rozpoczęła się w krakowskim okręgu szkolnym we wszystkich gimnazjach równocześnie w dn. 10 h. m. Początek egzaminów uстных przypadnie jak następuje: Gimnazja państwowe: Biała 26 maja, Bochnia 26 maja, Brzesko 27 maja, Chrzanów 31 maja, Dębica 26 maja, Gołcisz 22 czerwca, Jasło 26 maja, Kraków I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX i X 26 maja, Mielec 7 czerwca, Myślenice 1 czerwca, Nowy Sącz I i II 8 czerwca, Nowy Targ 15 czerwca, Tarnów I — 15 czerwca, II — 8 czerwca, III — 20 maja, Wadowice 23 czerwca, Wieliczka 31 maja, Zakopane 9 czerwca, Żywiec 26 maja. Gimnazja prywatne: Jasło 1 czerwca, Kraków: im Kr. Jadwigi 7 czerwca, im. E. Piłsudskiego 7 czerwca, im. St. Jankowskiego 4 czerwca, im. H. Kaplińskiego 7 czerwca, XX. Misjonarzy 14 czerwca, XX. Piłsudskiego 4 czerwca, XX. Salezjanów 21 maja, SS. Urszulanek 7 czerwca, koed. Żydowskie 2 czerwca, Nowy Sącz: żeńskie 10 czerwca, SS. Niepokalanek 2 czerwca, Oświęcim koeduk. im. St. Konarskiego 1 czerwca, Tarnów SS. Urszulanek 10 czerwca, im. El. Orzeszkowej 1 czerwca, Zbylitowska Góra żeńskie 8 czerwca.

Przewodnictwo w gimnazjach krakowskich objęli przeważnie profesoroście Uniw. Jagiellońskiego.

CZYJE FUTRO? W czasie poszukiwań nad kradzionym futrem, zakwestionowała policja u jednego z paserów futro podobne tożsamym z brązowym kolnierzem. Futro to niewątpliwie pochodzi z jakiejś kradzieży.

SZCZYGIEL W POTRZASKU. Dobrezje Mansdorf, kupowca skradziono z kradzi na Wileń przy 8-letniemu 90 kg. ryb, wartości 300 złotych. Pod zarzutem tej kradzieży aresztowano Jana Szczygiela. Część skradzionych ryb, które Szczygiel zdołał już spleniętyć niejakiej Sydonii Figowej, odebrano i zwrócono właścicielce.

SPŁOŻENI WŁAMYWACZE. W dniu wczorajszym w godzinach popołudniowych dostali się nieznani sprawcy do sklepu żeńskiego Saffera przy ul. Koletki i skradli kasetkę toaletną, 2 toaletki skórzane, 6 tytełek srebrnych, chlebki, ciasteczki, 6 kieliszków srebrnych, wazę srebrną i t. p. Sprawcy zostali aresztowani, a śledztwo następuje przez patrol policyjny, skradzione rzeczy poruczył. Rzeczy te zwrócono poszkodowanemu. Sprawcy dostali się przez otwarte drzwi i drzwali wytrychem.

Z kraju.

(AW) ZJAZD DOZORCÓW DOMOWYCH. W drugim dniu obrad ogólnokrajowego zjazdu dozorców domowych w Warszawie, którzy obradowali wczoraj przy udziale około 3000 osób, powzięto rezolucję potępiającą projekt ustawy skracającej wypowiedzenie pracy z 3 do 1 miesiąca.

(AW) STRAJK LEKARZY ŁÓDZKIEJ KASY CHOROBYCH. Z Łodzi donoszą, że wybuchł tu strajk lekarzy Kasy Chorych, którym zarząd Kasy Chorych zalega z wypłaceniem poborów. Równocześnie w Kasie Chorych w Kutnie wystąpił wszyscy lekarze wnohopraktykujący.

WDOWA z 2-giem nieletnim dzieckiem, pozostająca w zupełnej nędzy, w opiekę walec o być zdana wyłącznie na miłosne siły społeczeństwa w dodatku obrotu, tworca się ta droga do lotówczych ludzi z gorącą prośbą o wsparcie. — Jakieżkolwiek dąski przyjmują Adm. „Ilust. Kurjera Coda” dla „Miłośców Miłości”. 1753

6, 7, 8, 9 MAJA 1926
4 WYSTĘPY 4

**DYBUK
SEN JAKOBA
GOLEB**
TEATRU MIKIEWICZOWSKIEGO
HABIMA
W TEATRZE BAGATELA

TEATR, LITERATURA I SZTUKA.

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. „Św. Joanna” Sława stanie się niewątpliwie jednym z największych sukcesów tego sezonu. Na wszystkich przedstawieniach publiczności gromadzi się nadzwyczajnie, oklaskując gorąco wykonawców, z bohaterką tytułową p. Zaklicką na czele. Od wczoraj, jak już donosiśmy, przedstawienia tej sztuki zaczynają się wyjątkowo o godz. 7-mej wieczór. W niedzielną popołudnia po cenach znanych ukazuje się po raz ostatni wyborna satyra filmowa „Bława pod Wiatrakami”.
„SZCZĘŚCIE FRANIA” PO RAZ OSTATNI W „BAGATELI”. Działają w środę 5-go bm. zespół arcyznajomy artystów odziera po raz ostatni komedję Perzyskiego „Szczęście Franja”, której wzniesienie przytęło zostało tak żywcem przez publiczność krakowską. W głównych rolach pp. Heniowicz, Trosczyńska, Porębska, Sarnowski.

Josma Selim w Krakowie.

Zamieszczamy podobną znakomitej piśniarki Josmy Selim, zwanej wiedeńską Yvette Guillbert, której publiczność krakowska na pierwszym wieczorze przyjęła tak gorąco. Josma Selim wystąpi raz jeszcze dzisiaj we środę dnia 5-go b. m. w sali Starego Teatru.

DRUGI WYSTĘP JOSMY SELIM I RALEFA BENATSKY'EGO. Znakomita wiedeńska pianistka Josma Selim i znany kompozytor dr. Ralf Benatzky spotkali się z tak entuzjastycznym przyjęciem u krakowskiej publiczności, że na ogólnie zadane wystąpiła raz jeszcze jeden w Starzym Teatrze we środę 5-go bm. o godzinie 8 wieczorem. Program obejmuje zupełnie nowe utwory lekkie, wesołe, filarskie, które Josma Selim odzwierciedla tak nieporównanym wdziękiem. Szczególnie stylizowane starowiedeńskie piosenki i walec znajdują w niej wykonawczy wprost czarujaca. Josma Selim odśpiewa również jedną piosenkę po polsku. Piosenkę tej nauce się specjalnie na wyjazd w Krakowie. Publiczność, która na pierwszym wieczorze zajęła salę Starego Teatru, sławi się niezawodnie tłumnie po raz drugi.

„HABIMA” W KRAKOWIE. W czwartek 6-go bm. słynny teatr hebrajski „Habima” daje pierwsze przedstawienie w Krakowie „Bagatell”. Na pierwsze przedstawienie wybrano znaną sztukę Anskiego „Dybuk”, której wykonanie przez „Habimę” warszawscy recenzenci tej miary co Makuszyński, Boy, Koździejko, Słonimski i inni podnieśli z najwyższym uznaniem. Mistrzem „Habimy” był znakomity reżyser Stanisławski, cały zespół składa się z pierwszorzędnych artystów, świetnie sgranych, postom artystycznym „Habimy” jest ogromnie wysoki, a jak stwierdza Makuszyński „podziw wywołuje”. Wśród publiczności krakowskiej silne zainteresowanie wyznała się w żywym kupnie na bilety, których na pierwsze przedstawienie nie wielka już tylko pozostała ilość.

KONCERT WL. MARKIEWICZOWNY pianistki, odbył się dnia 5-go bm. w sali Tow. Ubeków ul. Basztowa 8. W programie: Dr. Bach, „Remesans”, Liszt, Szymonowski, Scriabina. Pozostałe bilety w kafejce przy Kryżanowskiego.

PRASA WIEDEŃSKA O „HALICE”. (Kr.) Prasa wiedeńska prawie bez wyjątku oddaje ogromne pochwały arcydziełu Moniuszki, kilka z nich podaje portrety i życiorys mistrza i entuzjastycznie się „Halce”. Również chwali wykonawców, zwłaszcza wykonawczy „Halki” p-nę Schwartz i także — w pierwszym zaś rzędzie dyrygentów „Haliki” dr. Młynarskiego z Warszawy i Zdzisława Górzyskiego dyr. opery w Katowicach, kompozytora i jednego z najlepszych obecnie kapelmistrzów w Polsce.

SMUTNY JUBILEUSZ PROWINCJONALNEGO AKTORA. (Kr.) Każdy aktor po 30 latach pracy ma prawo do „jubileusz”, którego wartość główna polega na tem, że jubilat otrzymuje od Z. A. S. P. dość znaczną premię. Przelotnym ptakiem prowincjonalnym, by dać im możność obchodu jubileuszowego — niedziela na ten jedyny wieczór — w jego domu nad głową. Z danego tego skorzystał znany na prowincji aktor wędrowny s. Prohaska. W warsz. teatrze Freiry odbył się ów „2-minutowy jubileusz”, gdzie wszystkiego brakowało: prasy, owacji, nawet publiczności, nawet „wzruszenia” jubilata. Garska przygodnie osób na sal, jeden niejako symbolizujący wznioły luz, przemówienie którego z kolegów, Jubilans p. Prohaska odbył instruktywno od przysięgów, z jakimś świecąc swole domowe uroczystość wybrańcy losu w wielkich miastach.

(—) CZESKA ANTOLOGIA POEZJI POLSKIEJ. Wyższy z druku dwa pierwsze tomy czeskiej antologii po-

Z sali sądowej.

W miłosnym uścisku poderznięta mejzowi gardło.

Kraków, 5 maja. Wczoraj w sądzie okr. karnym w Krakowie przed trybunałem przysięgłych stanęła niejaką Maria Czarnkowa, lat 38, fizyczna, oskarżona o sbrodną usłownego morderstwa. Sprawa wedle aktu oskarżenia przedstawia się następująco: Czarnkowa od kilku lat nie żyła ze swoim mężem i zamieszkała z jakimś Nawrockim w Czarnkowie. Mał jej. Bolesław Czarnek, przebywał przez rok w Zakładzie dla umysłowo chorych w Kobierzynie i został wypuszczony 9 grudnia 1925. W dwa dni potem Czarnek przybył do swej żony i przy niej zamieszkał. Pewnego dnia Czarnek rano gołił się brzytwą, którą po ogoleniu się schował do szuflady. W międzyczasie przyzeł do Czarnków gołicie, z okazji czego posłano po wódkę. Podczas przyjęcia Czarnkowa obwodziła szufladę, w której leżała brzytwa i po chwili podszedła z tyłu do męża i ze słowami: „Meżu, jak ja cię kocham” — poderznięła mu gardło brzytwą. Zbroczoną krwią Czarnka przewieziono do kliniki chirurgicznej, gdzie złożono go utrzymać przy życiu.

Oskarżona Czarnkowa przesłuchana na policji oświadczyła, że miała zamiar zabić męża, a potem siebie, w sądzie zaś przyznała się do winy, poda-

jąc, że zrobiła to z rozpaczy o to, że mał przeszedł cały majątek i o dzieci nie starał się od 5-ciu lat. Przesłuchiwana po raz drugi w sądzie podana, że nie miała zamiaru pozabawiana męża życia i że nie pamięta motyłów czynu. Na wzmocnienie rozprawie tłumaczyła się Czarnkowa, że czyn swój popełniła w przystępie szału, odwołując się na swą chorobę umysłową. Zadowolony do rozpraw jako świadek Czarnek przedstawiał przebieg zajścia, podał, że żona była przez dłuższy czas w szpitalu dla umysłowo chorych i że żala, że nie może.

Po oznaczeniu, gdy Czarnek wychodził ze sali w serdecznym uścisku pocałował oskarżoną żonę.

Po przeprowadzeniu rozprawy trybunał postawił ławie pytanie w kierunku morderstwa. Pytania te zaprzeczył przysięgli 12 głosami, wobec czego trybunał postawił pytania w kierunku ciężkiego uszkodzenia ciała oraz na wniosek przyszłych dodatkowych pytanie w kierunku przemijającego zamieszania umysłu w chwili czynu. Przysięgli potwierdzili to ostatnie pytanie 11 głosami, wobec tego trybunał wydał wyrok uwalniający Czarnkową.

Rozprawie przewodniczył a. o. Horszki, wotowali sędziowie: Matus i Burnatowski, oskarżał prokurator Giełowicz, bronił adwokat dr. Sewerowski.

Kurjer radiowy.

PROGRAM AUDYJNY RADJOFONICZNYCH na audy, dnia 5 maja br.
Warszawa (490) 4.30-5 koncert orkiestry; 5-5.25 odczyt; 5.30-6 koncert; 6-6.20 odczyt; 6.25-6.40, informacje rolnicze; 7.30-8 wieczerz opery.
Praga (368 i 800) 8.02 wieczerz wesoły.
Berno morawskie (321) 8 koncert przy współudziale artystów opery.
Wiedeń (531) 7 koncert symfoniczny, 9.35 kwartet smyczkowy.
Rzym (425) 8.40 koncert — wyjątki z oper.
Bruksela (202) 8 „Faworyta” opera Donizettiego.
Londyn (365) 8 „Dido i Enean” opera.
Berlin (305) 7.30 „Rigoletto” Verdięgo.
Monachium (485) 8.30 „Giovanni” opera Mozarta. Wrocław (418) 8.25 koncert symfoniczny.

Walery Wieniawa Zubrzycki
aptekarz w Limanowej
opatrzony św. Sakramentami zmarł dnia 3 maja 1926 roku przeżywszy lat 70.
Pogrzeb odbędzie się w Limanowej dnia 5 maja 1926 roku o godz. 10 rano, o czym zawiadomiam strokansa
1752 RODZINA.

jąc, że zrobiła to z rozpaczy o to, że mał przeszedł cały majątek i o dzieci nie starał się od 5-ciu lat. Przesłuchiwana po raz drugi w sądzie podana, że nie miała zamiaru pozabawiana męża życia i że nie pamięta motyłów czynu. Na wzmocnienie rozprawie tłumaczyła się Czarnkowa, że czyn swój popełniła w przystępie szału, odwołując się na swą chorobę umysłową. Zadowolony do rozpraw jako świadek Czarnek przedstawiał przebieg zajścia, podał, że żona była przez dłuższy czas w szpitalu dla umysłowo chorych i że żala, że nie może.

NAJLEPSZE **MEBLE** tylko **HONIGWACHS** Kraków **SIENNA 3**
A RATA i **LANGER** Telefon 4762

Kurjer handlowo-przemysłowy

Bilans Banku Gospodarstwa Krajowego za 1925 rok.

Rok ten był rokiem pomyślnego rozwoju Banku i wydatnego rozszerzenia jego działalności.

Bilans Banku Gospodarstwa Krajowego za rok 1925, został przez Radę Nadzorczą Banku w tych dniach przyjęty i przedłożony wraz z rachunkiem zysków i strat p. ministrowi skarbu do zatwierdzenia. Wobec wybitnej roli, jaką Bank Gospodarstwa Krajowego w obecnym przełomowym okresie odgrywa, wyniki bilansowe za rok ubiegły spokośnia się niewątpliwie z zainteresowaniem szerokiego sfer gospodarczych.

Opólna suma bilansowa w końcu roku 1925 wynosiła 773,9 milionów złotych wobec 283,4 milj. zł. w dniu 31 grudnia 1924 r., wykazując więc wzrost przeszło 2½-krotny, co świadczy o bardzo wybitnym rozszerzeniu operacji Banku w ubiegłym roku.

Wzrost ten rozkładła się na wszystkie niemal pozycje bilansu.

Więcej niż dwukrotnie — do przeszło 77 milj. zł. — wzrosły wkłady instytucji samorządowych oraz osób i firm prywatnych.

Bardzo poważny wzrost wykazują również sumy, przekazane Bankowi w ciągu roku przez skarby państwa, w związku ze zleceniami Bankowi Gospodarstwa Krajowego do zrealizowania niektórych zamówień gospodarczych rządu. Lokaty skarbu państwa z tego tytułu osiągnęły kwotę 160,8 milj. zł.

Opólnie wkłady wzrosły do 233,9 milj. zł., czyli do 5½-krotnej wysokości kapitałów własnych.

Charakterystyczny natomiast spadek wykazuje rachunek rezerwy w Banku Polskim o 6,5 milj. zł. do 37,3 milj. zł. oraz rachunek korespondentów Loro do 1,5 milj. zł. Zmniejszenie obydłych pozycji stoi w ścisłym związku z przesłaniem walutowej i kredytowej, ciągnąc się od połowy ubiegłego roku, restrykcją kredytową Banku Polskiego, w związku z zamniejszaniem się pokryciem dewizowym oraz kursem, a także z płynnością aktywów banków krajowych, na skutek masowego wycofywania wkładów w pierwszych miesiącach zalamania się kursu złotego.

Zadłużenie Banku Gospodarstwa Krajowego w innych bankach, wynosi ogólnie 27,3 milj. zł. Cyfra ta objęty jest kredyt uzyskany zagranicą w „Schweizerischer Bankverein” na podkład oddanych tej instytucji w konsygnację obligacji komunalnych.

Pomyślnym objawem jest wzrost emitowanych listów zastawnych i obligacji.

Udzielanie kredytów długoterminowych jest jednym z głównych zadań Banku Gospodarstwa Krajowego, realizacja jego napotyka jednakże jeszcze stale na poważne trudności.

W kraju brak kapitałów posiadających długoterminowej lokaty, a kapitały ograniczone stroną jeszcze od Polski i uwalnianie papierów procentowych na rynkach zagranicznych, choćby nawet za bezpieczności od dewaluacji złotego i gwarancjami przez skarby państwa, jak to ma miejsce z emisjami Banku Gospodarstwa Krajowego, gdzie opornia.

Z tem większym naciskiem i uznaniem podkreślić należy, że Bank Gospodarstwa Krajowego mimo tych trudności zdołał w r. 1925 nalożować nowe emisje 8% listów zastawnych na nominalną sumę 1.133 tys. zł. w złocie, 8% obligacji komunalnych dolarowych na łączną sumę 9.714 tys. dol. (Ima: Ulen et Co.) oraz obligacji komunalnych na złote na sumę nom. 1.690 tys. zł. W bilansie emisje własne Banku figurują — z uwzględnieniem różnic kursowej złotego — w kwocie 165 milj. zł.

Z pozostałych rachunków strony biernoj na szczególną uwagę zasługują pozycja rachunków różnych w kwocie 31,5 milj. zł., obejmująca obok różnych drobnych i rozliczeniowych rachunków kredyty akcesyjne i rezbursowe w szeregu banków zagranicznych. Z kredytów tych korzystał przemysł, w szczególności przemysł włókienniczy w poważnej mierze dla uregulowania należności za prowadzone surowce.

Po stronie czynnej bilansu wzrost blisko trzykrotny do 64,5 milj. zł. wykazuje portfel papierów wartościowych.

Na wzrost ten złożyły się niemal wyłącznie nabyte od ministerstwa skarbu całe rozprzedaży biletów skarbowe i pożyczka kolejowa.

Portfel akcyj zwiększył się tylko nieznacznie o 238 tys. zł. do 945 tys. zł. Zmniejszył się portfel prawie o 4 milj. obligacji komunalnych, sprzedanych z własnych zapasów do Sewajcarji. Udziały konsorcyjne wzrosły o 611 tys. zł. do 1.097 tys. zł.

Bardzo silnie rozwinęła się w r. ub. akcja kredytowa Banku.

Opólna suma udzielonych krótkoterminowych kredytów gotówkowych wzrosła z 82,3 milj. zł. w końcu 1924 r., do 203 milj. zł. w końcu ub. r.

Duży wzrost sum, będących do dyspozycji Banku, umożliwił rozszerzenie pomocy kredytowej, udzielanej życiu gospodarczemu, przyczem w myśli intencji rządu, specjalnie uwzględniano potrzeby niektórych dziedzin życia gospodarczego, z różnych względów specjalnie palące i domagające się interwencji państwowej.

Porównanie rozkładu łącznych kredytów dyskontowych, terminowych oraz udzielanych w rachunkach bieżących we staniu z 31/12 1925 r. między poszczególne kategorie dłużników wykazuje najwzrost, bo 85,9 milj. zł., czyli około 30% ogólnej

sumy udzielonych kredytów krótkoterminowych, wynoszącą zadłużenie banków.

Stan ten znajduje swe wytłomaczenie w przeprowadzonej od września r. ub. pomocy kredytowej bankom, znajdującym się w trudnej sytuacji na skutek panującego wycofywania wkładów. Doniósł skutki akcji tej, która w dużym stopniu przychyliła się do uspokojenia umysłu, są znane.

Następne co do wysokości uzyskanych kredytów miejsce, zajmują przemysł z sumą zadłużenia 54,5 milj. zł. W cyfrze tej mieszczą się obok kredytów, udzielonych niekiedy o specjalnem dla państwa znaczeniu, kredyty udzielone przemysłowi ceramicznemu celem ożywienia ruchu budowlanego (około 8 milj. zł.) oraz kredyty nawozowe, udzielone przemysłowi nawozów sztucznych (około 9,5 milj. zł.).

Na trzecim miejscu stoi rolnictwo z kredytem 16,3 milj. zł., udzielonym na cele siewne i tchniwe, przyczem podkreślić należy, że w zamieszonym w grupie kredytów przemysłowych, kredytów nawozowych, korzystało bezpośrednio również rolnictwo, uzyskując dzięki pomocy kredytowej Banku Gospodarstwa Krajowego możność kalkimistycznego kredytu przy zakupie nawozów sztucznych.

Dalszy kredyt rozkłada się na handel (6,1 milj. zł.), przedsiębiorstwa państwowe, samorządy, kooperatywy i inne.

Należyścią Banku w bankach krajowych zmniejszono do niezbednej, dla normalnych obrotów inkasowanych i przekazanych wysokości. W bilansie pozostała ta wysokość 3,6 milj. zł. Wzrosło natomiast saldo należności w bankach zagranicznych o przeszło 6½ milj. zł. do 8,9 milj. zł. w związku z wzrostem agend Banku w r. 1925.

Uzyskanie se sprzedaży listów zastawnych i obligacji kredytów długoterminowych służyło do zamianę udzielanych z funduszu gospodarczego krótkoterminowych kredytów budowlanych na długoterminowe pożyczki hipoteczne (1,1 milj. zł.), na pożyczki dla Wydziału Powinowatym M. Pinczowa (683 tys. zł. w złocie) oraz dla gminy m. Sosnowca 1 milj. zł. w złocie). Kwota 9.714 tys. dolarów, uzyskana dzięki sprzedaży 8% obligacji komunalnych amerykańskiej firmie: Ulen et Co., w związku z umową zawartą z tą firmą, użylta została na roboty asanacyjne w miastach Lublin, Piotrków, Czeszochowa i Radom.

Bardzo silny, bo blisko czterokrotny wzrost do 218,2 milj. zł. wykazuje gwarancje, udzielane wobec zagranicy. Wzrastające zaufanie zagranicznych sfer gospodarczych do Banku Gospodarstwa Krajowego było powodem coraz liczniejszych żądań gwarancji Banku przy zawieraniu umów, Bank Gospodarstwa Krajowego gwarancji tych udzielał wyłącznie niemal z rezerwowością skarbu państwa. Korzystały z nich w pierwszym rzędzie przemysł i handel rolny (ekskortnictwo), w mniejszym rozmiarach przemysł i eksport drzewny, przemysł metalurgiczny, cementowy i włókienniczy oraz ostatnio banki.

Podkreślić należy, że udzielenie przez Bank gwarancji było we wszystkich wypadkach warunkiem uzyskania kredytów zagranicznych, wystarczy wskaźać na ich wysokość, by ocenić olbrzymie znaczenie, jakie poręka Banku dla życia gospodarczego posiadała. Dla rynku pieniężnego i walutowego specjalne znaczenie posiadała prolona wypowiedzianych bankom prywatnym, w chwili zalamania się kursu złotego, kredytów zagranicznych, uzyskana wyłącznie dzięki gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego.

Pod względem finansowym wyniki bilansowe są zadawalające. Po odpisach amortyzacyjnych, statutowem zasileniu rezerwy specjalnych oraz powatkiem udzieleniu funduszy rezerwowych na ewentualne straty z tytułu niedziałających pożyczek, jak również po odpisaniu 2 milionów zł. na stratę z powodu afery dolarowej lwowskiej, pozostałe czysty zysk w kwocie 2.852 tys. zł., czyli 8% kap. zakładowego Banku.

Reasumując powyższe uwagi, stwierdzić należy, że rok 1925 zaznaczył się w rozwoju Banku Gospodarstwa Krajowego bardzo silnym wzrostem agend, rozszerzeniem stosunków z zagranicą i uzyskaniem mimo trudnych warunków szeregu dług. i krótkoterminowych kredytów zagranicznych, zwiększeniem wkładów krajowych i wybitnym rozszerzeniem akcji pomocy kredytowej, w szczególności dla tych gałęzi produkcji, które z powodu ciężkiego położenia kredytowego w kraju pomocy kredytowej z innych źródeł otrzymać nie mogły. Interwencja Banku Gospodarstwa Krajowego uchroniła — specjalnie w drugim półroczu ub. r. — przed poważnymi przedsiębiorstwami od ujemnych skutków ostrego kryzysu pieniężnego, przyczyniając się tem samem w bardzo dużym stopniu, do zapobieżenia katastrofie, jak groziła życiu gospodarczemu na skutek dewaluacji złotego. Doniosłe społeczne znaczenie tej zapobiegawczej interwencji Banku Gospodarstwa Krajowego w momentach nagłyzyńszych, naogół przeczone, z całym naciskiem pragniemy podkreślić.

Dolar w Krakowie.

Ubiegłe dwa dni „bezdzielnego” podczas świąt „nieoficjalnie” dość wysoko podniósł kurs dolara, tak, że doszedł on przeszło do 10/60. Dzień dzi-

siejszy, wtorek, sprowadził pewne odroczenie. Jeszcze rano tendencja dla dolara była dość mocna, placowano 10/45, ale ku południowi osłabła do 10/30. Aby się na popołudnie ustalił przy 10/32—10/35. Polaz „towaru” wcale duża, niema duża — złotych. Międzybankowy kurs (bez towaru) w dalszym ciągu 9/75 do 9/80. Bank Polski płaci 9/70.

Dolar w Warszawie.

Warszawa, 4 maja. (Kd). Oczekiwana dynamicznie gabinetu wywołała dziś male podniecenia na giełdzie. Około południa dolar spadł jednak z powrotem do poziomu przedświątecznego. W obrotach prywatnych dokonywano transakcyj na kursie nieco wyższym od 10 zł. Tendencja słaba. Bank Polski płacił gotówkę 9/68, czek 9/70, banki prywatne 9/70.

KRAKOWSKA GIEŁDA AKCYJNA.

Na rynku akcyjnym kursa ustrzymano naogół, swykowały tylko akcje Trzebińskiego, za które placono 8 zł. bez towaru. Zieloniewicz dzisiaj jut „ok” kupon, za który wypłacano 135 zł. dywidendy. Wogóle ruch mały, nastrój ospały.

Na pogodził bez obrotów. Chciano płacić za Jaworzno 7 zł. żądano 7,25, za Gazy wchodnie chciano płacić 11,25, żądano 12.

Akcie Spółek handlowych i transportowych: Polska Towarz. handlowe „Tohan” I—VII 0,19.

Akcie Spółek przemysłowych: Fabryka przetr. tłuszczowych w Trzebinii I—II 8,00, Gukrowna Chybie I 2,10, A. Piasecki, Fabryka czekolady I—III 1,85.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 4 maja. (AW). Dewizy: Nowy Jork 9/70 dolar 9/50, Londyn 48/14, Paryż 32/45, Wiedeń 140/40, Praga 29/40, Włochy 49/55, Belgja 32/51, Szwajcaria 191/55, Holandia 208/50. Tendencja zryskowa.

Akcie Bank Polski 48—49—48, Bank Dyskontowy 5/65, Warszawski Bank Handlowy 1,60—1,70—1,60, Spies 2,20, Elektryczność 0,15/4, Chodorów 3,45, Gosalwice 1,15, Czeszocice 0,65, Wegiel 1,65—1,70, Nobel 1,35, Lilpop 0,49—1,54, Modrzewów 1,80—1,85—1,80, Norblin 0,70, Ostrowiec 2,80—4,00, Poolek 0,85, Rudzki 0,72, Starachowice 0,85—0,90, Zieloniewski 10, Żyrardów 3,50, Żyrardów 6,90—6,95. Tendencja moczniejsza.

GIEŁDA POZNAŃSKA.

Poznań, 4 maja. (PD). Akcje: Bank Kwilceki Potocki 21,30, Hartwig Kantorowicz 1,10, Herfeld 2,00, Lobań 65—60. Tendencja bez zmiany.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurich, 4 maja. (A). Nowy Jork 3,15/4, Londyn 25,80/4, Paryż 35,90, Wiedeń 72,00/4, Włochy 55,74, Belgja 16,30, Budapest 72,40, Sotja 872/4, Holandia 207/4, Oslo 112,80, Kopenhaga 135, Stockholm 138,32/4, Hiszpanja 74,25, Bukareszt 185, Berlin 123,05, Belgrad 911.

GIEŁDA NOWOJORSKA.

Nowy Jork, 4 maja. (AW). Warszawa 19,50, Londyn 45,32/4, Paryż 37/4, Wiedeń 14,12, Praga 296/4, Włochy 40/4, Belgja 32, Budapest 14,33, Szwajcaria 19,54, Helzinzof 232, Holandia 40,17, Oslo 21,84, Kopenhaga 36,15, Stockholm 26,73, Hiszpanja 14,34, Bukareszt 36/4, Berlin 23,81, Belgrad 176/4.

O upadłość Akc. Banku Związkowego w Zakopanem.

Wierzyciele upadłego Akc. Banku Związkowego Filij w Zakopanem odbyli dwa zgromadzenia i wybrali komitet wykonawczy, a odrzucający projektowaną upodę z wyplaceniem 40% należności, dalsz tem komitetowi nieobecnie dalszej akcji sprowadzić.

Komitet odzwali następujące zasady nadzoru: Dyrekcja banku zwraca poszkodowanym pełną należność — albo przyjmuje następujący sposób rozwiązania:

Wierzyciele Akc. Banku Związkowego zgłaszają przystąpienie do akcji sanacyjnej, w myśli której, wierzycieli do 100 zł. mają być wypłacone zaraz gotówką, do 500 zł. gotówką w 50%, do 1000 zł. w 25%, resztę 1000 zł. w 15% gotówką, a resztę akcjami. Spółka ten sanacji wywarło się na sanacji Banku dla handlu i przemysłu w Warszawie.

Na mającym nastąpić 12 maja postępowaniu upodowem w sądzie okr. we Lwowie, wszyscy wierzyciele wini zająć do samo stanowisko. Wskazaniem byłoby urzędzie zebrane wierzycieli. Oprócz zebrane wierzycieli odbędzie się we Lwowie 11 maja hr.

Adres komitetu: J. Kwiatkowski, Zakopana, Jaszczarowa.

Kurjer sportowy.

Najbliższe zawody szermiercze w Krakowie.

Dnia 13 b. m. urzędn. Sekcja Szermiercza A. Z. S. pod protektoratem prezesa A. Z. S. prof. dr. Walerogo Goetia zawody szermiercze o mistrzostwo akademickich szkół w Krakowie. Są to pierwsze tego rodzaju zawody i należy powitać je z uznaniem, gdyż świadczą one o zainteresowaniu się tym sportem wśród młodzieży akademickiej. Sport ten stosunkowo w Polsce jeszcze młody, rozwija się coraz pomyślniej i zyskuje coraz więcej zwolenników w sportowych kołach polskich, szczególnie w Krakowie, który jest miejscem kolebką szermierzy polskiej.

Wobec tego sportu w dużej mierze zawładnął nalety prof. dr. Goetli, dzięki którego staraniom powstały lektoryzacja wychowania fizycznego przy Uniw. Jagiell. i Akademii Górniczej, w których kształca się nie tylko teoretycznie, ale i praktycznie nowe szermierzy polskiej. Należy również podnieść niezwykłego majora Eng. Linemanna, który potrafił w swego rodzaju materiałach szermierczy, mogących stać już do zawodów.

Zawody odbędą się w sali Sokoła krakowskiego w czwartek o godz. 10,30 rano i o godz. 4 popołudniu.

Niezależnie od tego urzędn. Sekcja Szermiercza A. Z. S. dnia 15 i 16 maja zawody szermiercze o mistrzostwo Polski. Dotychczas odbywało się ono we Lwowie, ponieważ jednak niedługo P. Z. S. na rok 25 i 26 przeniesiona została do Krakowa, przeto sportowa publiczność Krakowa będzie mogła dzięki temu urzędzie przedstawicieli tego salachetnego sportu z całej Polski. Zawody rozpoczną się w sobotę dnia 15 maja o godz. 4 popołudniu (fioret), niedziela o godz. 9,30 (szable i szpady) w sali Sokoła krakowskiego.

Konkurs motocyklistów w Poznaniu. W niedzielę po południu odbył się na boisku Unii staraniem sekcji motocyklistów konkurs jazdy zręczności na motocyklach. Pierwsze miejsce zajął P. Gutsch.

Nowy projekt ustawy o nacz. władzach wojskowych przyjęty ostatecznie przez Radę ministrów.

(Telefonom od naszego korespondenta)

Warszawa, 4 maja. (Wal.) We wtorek o godz. 10.15 rano rozpoczęła swoje obrady Rada ministrów, dyskutując w dalszym ciągu nad projektem ustawy o naczelnym władzach obrony państwa.

Podczas obrad wyłoniły się początkowo trudności natury prawnej, a przedewszystkiem czy gabinet w przednim dymisji może wnieść do ciała ustawodawczego nową ustawę o tak doświadczonego.

Po wyjaśnieniach pana premiera, wskazującego na tę ustawę jako jedną z konieczności państwowych, wątpliwości te zostały usunięte.

W dalszej jednakże dyskusji powstawały nowe wątpliwości czy sztab generalny ma podlegać całkowicie generalnemu inspektorowi. Rada ministrów zgodziła się jednak, że generalny inspektor kieruje pracami obroną państwa przy pomocy podległego mu sztabu generalnego. Dłuższa dyskusja dotyczyła już jedynie spraw natury redakcyjnej i stylistycznej. Projekt nowej ustawy został przyjęty. Tekst tej będzie jes-

cze dziś w godzinach wieczornych przesłany do Sejmu wraz z wnioskiem o wywołanie przedniego projektu ustawy.

Tę sprawę głównie była przedmiotem również gorącej dyskusji, przyczem miały się wyłonić poważne różnice zdań co do terminu wnieścia ustawy do Sejmu. Niektórzy ministrowie domagali się, aby Rada ministrów uchwaliła dyskutowany projekt i zaprotokolowała jego przyjęcie, jednakże aby go nie wnoszone dzisiaj do Sejmu.

W dyskusji zarówno p. premier Skrzyński, jak też m. in. Chądzyński przemawiali w duchu kompromisowym.

W rezultacie po dłuższej, ożywionej dyskusji przyjęto kompromisową formułę premiera Skrzyńskiego, a głoszącą, iż Rada ministrów ma pozostawić w tym wypadku wolną rękę premierowi Skrzyńskiemu i ministrowi spraw wojskowych gen. Żeligowskiemu co do terminu wnieścia tego projektu do Sejmu.

kiemi sprawami wojska oraz pod zwierzchnią władzą Prezydenta Rzeczypospolitej wydaje rozkazy wszystkim siłom zbrojnym państwa w czasie pokoju, a w czasie wojny tym siłom zbrojnym, które nie zostały przekazane naczelnemu wodzowi (1). Wszystkie nominacje na stanowisku oraz zwolnienia ze stanowisk wojskowych nie zastrzeżone Prezydentowi Rzeczypospolitej należą do ministra spraw wojskowych, względnie do upoważnionych przez niego przełożonych wojskowych.

Jaką kompetencję posiada generalny inspektor wojska?

Art. VII. Generalny inspektor wojska jest przewidziany na naczelnego wodza w czasie wojny. Podlega on ministrowi spraw wojskowych i jako jego zastępca w tym zakresie kieruje opracowaniem spraw Obrony państwa

przy pomocy podległego mu sztabu generalnego.

Generalny inspektor wojska opiniuje sprawy obsady dowództwa pułków, oraz sprawy, które określi bliżej rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej przewidziane w artykule 8. Funkcje generalnego inspektora wojska ustają z chwilą mianowania naczelnego wodza.

Zarządzenia przejściowe.

Art. VIII. Do czasu ustawowego uregulowania organizacji sił zbrojnych określona będzie drogą rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej na podstawie uchwały Rady ministrów na wniosek ministra spraw wojskowych.

Art. IX. Wykonanie niniejszej ustawy poleca się prasowemu Rady ministrów, ministrowi spraw wojsk. i zainteresowanym ministrom we właściwym im zakresie działania.

Art. X. Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy z nią przepisy prawa, a w szczególności: ustawa z dnia 11 lipca 1920 roku o utworzeniu Rady Obrony Państwa. Z chwilą wejścia w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, wydane na mocy artykułu 8 niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy, dotyczące spraw niem unormowanych.

Art. XI. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Jak brzmi nowy projekt ustawy o Naczelnym Władzach Obrony Państwa?

Uchwalony przez Radę ministrów projekt przedstawia się następująco:

Uprawnienia wojskowe Prezydenta Rzpitej.

Art. I. Prezydent Rzeczypospolitej, jako najwyższy zwierzchnik sił zbrojnych państwa, sprawuje nad nimi dowództwo przez ministerstwo. W razie wojny Prezydent Rzeczypospolitej mianuje i zwalnia naczelnego wodza sił zbrojnych państwa, na podstawie powziętej na wniosek ministra spraw wojsk. uchwały Rady ministrów, zachowując dowództwo nad temi siłami zbrojnymi, które nie zostały przekazane pod bezpośrednie dowództwo naczelnego wodza.

Art. II. Prezydent Rzeczypospolitej mianuje i zwalnia na podstawie powziętej na wniosek ministra spr. wojsk. uchwały Rady ministrów generalnego inspektora wojsk, szefa sztabu generalnego, szefa administracji armii, naczelnego prokuratora wojsk, szefa korpusu kontrolorów, oraz dowódców okręgów korpusów. Na wniosek ministra spr. wojsk. i za kontrasygnatą prezesa Rady ministrów i ministra spr. wojsk., Prezydent Rzeczypospolitej:

(A) Nadaje pierwszy stopień oficerski, oraz dalsze trzy awanse.

(B) Przenosi oficerów do rezerwy, powołuje z rezerwy na zawodowych.

(C) Mianuje w czasie pokoju na stanowiska dowódców dywizji, równorzędnych i wyższych.

Art. III. Prezydent Rzeczypospolitej oznacza w drodze rozporządzeń, wydanych na podstawie uchwały Rady ministrów obszary i miejsca, mające szczególne znaczenie dla obrony państwa (obozu warowne i t. d.), z tym, że ogłoszenie takie przewidziane w obowiązującej ustawie powoduje dla ludności ograniczenia.

Art. IV. Celem zabezpieczenia interesów państwa w chwili ogłoszenia mobilizacji przez cały czas trwania wojny, Prezydent Rzeczypospolitej ma prawo wypełnić w razie potrzeby obowiązujące przepisy prawne w drodze rozporządzeń, wydanych na wniosek Rady ministrów w zakresie spraw, związanych z bezpośrednim prowadzeniem wojny. Rozporządzenia takie będą przedłożone ciałom ustawodawczym w ustawowego zatwierdzenia na jednym z najbliższych

posiedzeń. Po ich ogłoszeniu zachowują moc obowiązującą, o ile nie zostaną zmienione lub uchylone.

Rada Obrony Państwa.

Art. V. Dla rozpatrywania zagadnień dotyczących obrony państwa, ustanawia się jako organ inicjatywy i opiniodawczy dla rządu Radę Obrony Państwa, obradującą pod przewodnictwem Prezydenta Rzeczypospolitej, który zastępczo przewodniczący może poruczyć prezesowi Rady ministrów.

W skład Rady Obrony Państwa jako jej członkowie wchodzi prezes Rady ministrów, wszyscy ministrowie, oraz generalny inspektor wojska w czasie pokoju a naczelnym wódz w czasie wojny. Radę Obrony Państwa zwolnia Prezydent Rzeczypospolitej w miarę potrzeby w własnej inicjatywy, na wniosek ministra spraw wojskowych lub na wniosek generalnego inspektora wojska przedłożony mu przez ministra spraw wojsk., ośmiennie jednak jak dwa razy do roku. O wykonaniu uchwały Rady Obrony Państwa zdaje sprawę na następnym posiedzeniu Rady Obrony Państwa minister spraw wojskowych. Regulamin Rady Obrony Państwa ustanawia Prezydent Rzeczypospolitej.

Minister spraw wojskowych.

Art. VI. Minister spraw wojskowych kieruje wszyst-

Powrót Marsz. Piłsudskiego do armji kwestią krótkiego czasu.

Tak oświadczył „Jl. Kurjerowi Godz.“ min. Żeligowski

Po ukończeniu obrad Rady ministrów przedstawiciel „Jl. Kur. Godz.“ zwrócił się do min. Żeligowskiego i uprzejmą prośbą o wyrażenie swojej opinii w sprawie uchwalonego projektu ustawy.

Pan gen. Żeligowski oświadczył:

— Uważam, że nowa ustawa jest wielkim szczęściem dla nas wszystkich — dla całej Polski. Przyczyli się ona w dużym stopniu do usunięcia tych rozdziewców i niezgod, które nurtowały w społeczeństwie. Byliśmy przecież jedynym państwem w Europie, które nie mogło dojść do zgody w najważniejszych sprawach wojskowych. Przyjęcie usta-

wy przez rząd koalicyjny, w którego łonie zasiadają przedstawiciele stronnictw prawicowych, centrowych i robotniczych daje poważną przysięgę tej również przez Sejm.

— Czy zdaniem pańskim, panie ministrze, projekt ten nie umożliwi powrotu Marszałka Piłsudskiego do czynnej służby wojskowej?

— Mam wrażenie, że poprzednia ustawa przeszkadzała powrotowi Marszałka Piłsudskiego.

— A obecna?

— Jest to kwestja krótkiego czasu, aby zdaniem mojem, Marszałek Piłsudski powrócił do armji.

Rokowania o nowy rząd postępują naprzód.

Chwilowe wstrzymanie dymisji rządu. — Premier-parlamentarzysta lub powrót do koncepcji gab. netu p. Skrzyńskiego.

Podstawą nowego rządu: wielka koalicja albo blok centrowy?

(Telefonom od naszego korespondenta)

Warszawa, 4 maja. (Wir.) Sytuacja polityczna pod pewnym względem stała się jasna. Gabinet premiera Skrzyńskiego w przededniu swojej dymisji uchwalili projekt ustawy o naczelnym władzach obrony państwa, złożył go do łaski marszałkowskiej i wycofał projekt dawny, zalegający w komisji.

Nowy projekt ustawy o nacz. władzach wojskowych wniesiony do Sejmu.

Dokonał tego minister spraw wojsk. gen. Żeligowski dziś o godzinie 5.30 po południu, wręczając go marszałkowi Ratajowi w jego gabinecie sejmowym. Pan premier Skrzyński wyraził się z wielką na się zadania, uważał przewidywaną budżetową na dwa miesiące i wycofał dawny projekt ustawy o naczelnym władzach wojskowych, który był kamieniem obrony dla powrotu Marszałka Piłsudskiego do czynnej służby, a przez to stawiał każdy rząd przed ogromnymi trudnościami.

Według poczynionych zapowiedzi premier Skrzyński winien był jeszcze dziś zgłosić dymisję gabi-

netu. Nie uczynił tego z powodów usadźnionych.

Rokowania między stronnictwami o stworzenie nowego rządu zdaje się mieć widoki powodzenia. O ileby porozumienie dało się osiągnąć w dniu jutrzejszym lub w dniach najbliższych, natenczas formalne przesilenie gabinetu mogłoby mieć przebieg bardzo skrócony. Kierującymi czynnikami politycznymi oddziaływały w tym duchu na premiera Skrzyńskiego i spowodowały go do powstrzymania zgłoszenia dymisji.

Co do samej esencji rokowań dotyczących zmian gabinetu, to rozważania były dziś poświęcone koncepcji powołania premiera parlamentarzysty. Chrześcijańska demokracja wysunęła kandydaturę p. Chacińskiego, stronnictwa lewicowe sądzi, że bardziej celową byłaby kandydatura jednego z przedstawicieli Piasta p. Witosza, Dębskiego lub Rataja.

Stalo się atoli wiadomem, że p. Chaciński nie podziela ambicji swego klubu, zdaje on sobie sprawę z trudności, jakie dla rządu samego powstałyby z chwilą, gdyby na jego czele stanął przedstawiciel Ch. D. — i w ciągu godzin popołudniowych miał

spesjalność oświadczyć z całą stanowczością, że z kandydatury rezygnuje.

Kandydatura przedstawicieli Piastowców nie osiągnęła dotychczas również kształtu wyraźnego.

P. Witos z góry zapowiedział, że kandydaturę jego należy wyliczyć, odmownie także oświadczył się marszałek Rataj. Pozostała ewentualność kandydatury p. Dębskiego dotąd nie zdecydowana.

Wobec trudności wyłonionych z kandydatury premiera parlamentarzysty w godzinach wieczornych już po zgłoszeniu nowego projektu ustawy o naczelnym władzach obrony państwa do łaski marszałkowskiej wyłoniła się myśl powrotu do koncepcji gabinetu p. Skrzyńskiego z odpowiednimi zmianami personalnymi. W każdym razie nie dziś, lecz może w ciągu dnia jutrzejszego oczekiwano można ustalenia kandydatury premiera.

Późnym wieczorem przeważała opinja, że mimo wszystko na czele rządu stanie członek Piasta i że p. Witos da się skłonić do przyjęcia prezeryjny rządu, dopiero gdyby to okazało się z jakichkolwiek powodów niemożliwe do zrealizowania, powróciłoby do kandydatury p. Aleksandra Skrzyńskiego.

Jeżeli idzie o podstawę na której miałyby się oprzeć nowy rząd, to w tej chwili mówią albo o szerokiej koalicji z udziałem socjalistów i Wyzwolenia, albo też o ściślejszej współpracy parlamentarnej trzech stronnictw centrowych, t. j. Chrześcijańskiej demokracji, Piasta i Narodowej Partji Robotniczej przy zycielwam poparcia obydwu skrzydeł skrajnych, a więc tak prawicy, jak i lewicy. bc.malopolska.pl

Pierwszy dzień procesu P.P.P.

Gorczyński przyznał się do posiadania planu fortów warszawskich.

(Telefonom od naszego korespondenta).

Warszawa, 4 maja. (K. D.). Po odczytaniu aktu oskarżenia, przewodniczący sędzia Rościński rozpoznał zadawać oskarżonemu pytania, czy przyznaje się do winy.

Oskarżony Pękowski nie przyznaje się do winy, jedynie do utworzenia organizacji, mającej na celu przeciwdziałanie ewentualnym próbom ze strony komunistów dokonania zamachu stanu.

Ok. gen. Wroczyński nie przyznał się nawet do naleśania wojnie do organizacji P. P. P.

Na pytanie prokuratora oświadcza inż. Pękowski, że dokumenty znalezione u niego w mieszkaniu podczas rewizji, były psant bądź przez oskarżonego, bądź też przez innych członków Rady naczelnej P. P. P. Co się tyczy tak zwanego §. 18. o zakazie występowania członków z organizacji, oskarżony Pękowski przyznał się, że instrukcje taką wydał, podobnie jak w listopadzie 1923 r. o zarządzaniu „ostrego pogotowia”.

Ok. pułk. Gorczyński przyznaje się do posiadania u siebie w mieszkaniu planu fortów warszawskich. Plan ten otrzymał rzekomo od niejakiego Dahrowskiego, jako pozostałość po Niemcach. Na wspomnianych planach oskarżony zanotował własnoręcznie ilość karabinów maszynowych, względnie armat, ale twierdzi, że uczynił to zupełnie machinalnie (?), nie przywiązując do tych notatek żadnej wagi (?).

Następnie sąd przystąpił do badania świadków. Nadkomisarz policji politycznej Stefan Łęcki zeznaje co następuje: Otrzymał informację o istnieniu jakiejś organizacji tajnej od podległych mu agentów policyjnych, przyczem dowiedział się, że na czele

tej organizacji stał inż. Pękowski wraz z pułk. Gorczyńskim. Kilka tygodni potem ustalili nazwiska pozostałych członków „rady wojennej” P. P. P., jak rotmistrza Michalowskiego, hr. Żubieńskiego i innych, a nadto że miasto Warszawa podzielone jest na cztery obwody, zaś na czele jednego z nich stoi inżynier Pauly.

Organizacja odbywała często zbiórki w podziemiach kościołów na Powązkach przy grobie pięciu poległych, a raz nawet pod Wawrem.

Minister Kiernik, do którego świadek się zwracał z meldunkiem o istnieniu takiej organizacji, polecił w dalszym ciągu inwigilować P. P. P., a po utworzeniu gabinetu Grabskiego, ówczesny minister spraw wewnętrznych Soltan wydał polecenie aresztowania wybitniejszych członków organizacji, co też świadek uczynił.

Na pytanie prokuratora świadek wyjaśnia, że w P. P. P. istniał zwyczaj posługiwania się nazwiskami wybitnych osób, jak Romana Dmowskiego, gen. Muszkieta, generała broni Józefa Hallera celem pozyskania w ten sposób do organizacji wybitniejszych osób. Pułk. Gorczyński wprowadził dowodliwych świadków, że przez całą radę wojenną był gen. Wroczyński, jednakże dochodzenia w tym kierunku nie wykazały słuszności wywodów pułk. Gorczyńskiego.

Adv. Szurlej interpeleuje świadka, czy otrzymał informacje z kół sejmowych o istnieniu P. P. P., na co świadek odpowiada twierdząc, jednakże nie chce wyjaśnić, kto był informatorem. Na tem zakończono posiedzenie workowe, a przewodniczący odczytał rozprawę do środy na godz. 10 rano.

Nowy projekt reorganizacji Rady Ligi Nar.

Oświetlenie prasy niemieckiej.

Berlin. (PAT) „Vossische Zeitung” dowiaduje się, że rozmowy prowadzone przez rząd mocarstw miały doprowadzić do projektu rozszerzenia Rady Ligi, który ma być przedmiotem rozważań w komisji Ligi Narodów do sprawy rozszerzenia Rady Ligi.

Rozszerzona Rada miałaby się składać z lon-

ków 3 kategorii: stałych członków, do których należałoby tylko wielkie mocarstwa, półstałych członków obranych na lat 6 z prawem ponownego wyboru po wygaśnięciu mandatu i członków niestałych, wybieranych na 3 lata bez prawa wyboru ponownego po wygaśnięciu mandatu.

Londyn wygląda jak wielki obóz.

Jak się odbywa komunikacja? — Rekwiżycje i aresztowania. — Biskupi zarządzili modły. — Społeczeństwo udzieli rządowi poparcia.

Londyn. (PAT). Dziś rano Londyn był widownią nieopisanych scen, spowodowanych obrzymim napływem ludzi, zmuszonych przybyć do miasta bądź pieszko, bądź na rowerach lub rozmaitych wózkach. Wszystkie główne arterie zostały zastanowione z powodu nagromadzonego tłumu, co czyniło bardzo utrudnioną i powolną wszelką komunikację. Kolejy i kolejki podziemne, jakoteż i autobusy nie kursują zupełnie. Uruchomione są jedynie te środki transportowe, które obsługują ochotnicy.

W City ruch był wczoraj bardzo słaby. Hyde Park wygląda jak wielki obóz, jest to bowiem ośrodek, w którym zgromadziły się zapasy mleka dla całego Londynu. Wzniesiono tam wiele namiotów i składanych domów.

Zaprowadzony obecnie stan wyjątkowy daje w szerokim zakresie wolną rękę władzy wykonawczej, która naogół jest tak bardzo skrupowana w Londynie. Rekwiżycje i aresztowania są dopuszczane prawie bez formalności. Między innymi aresztowano posła komunistycznego Skatvalde. Biskupi katolicy i protestanci zarządzili modły. Wojsko i marynarka wstrzymało wszelkie urlopy.

Służba lotnicza będzie się odbywała normalnie, przystosowując się do znacznego zmniejszenia ruchu pasażerskiego i pocztowego. Urzędy pocztowe zwróciły się do publiczności z prośbą, aby możliwie ograniczyły korespondencję, oraz z zawiadomieniem, że paczki wcale nie będą przyjmowane.

Pomimo wybuchu strajku wyszły niemal wszystkie dzienniki, aczkolwiek w nieco zmniejszonym

formacie, niektóre bowiem związki robotnicze oficjalnie rozpoczynają strajk dopiero dziś rano, a nie w poniedziałek. Wszyscy rozumieją powagę położenia. W społeczeństwie wyczuwa się silną wolę udzielenia rządowi poparcia chociażby kosztem znacznych ofiar i niewygód. Ten pism konserwatywnych oraz części prasy liberalnej nie waczonej patriotyzmem, reszta zaś prasy krytykuje ostro rząd i brońi górników.

Ochotnicy zgłaszają się masowo do pracy.

(Własny radiotelegram „Il. Kurjera Codziennego”).

Londyn, 4 maja. (D) Rząd wydał odezwę do publiczności, celem rekrutowania ochotników do pełnienia służby publicznej. Ochotnicy zaczęli się zgłaszać masowo, tak, że przez niedzielę i poniedziałek główna londyńska stacja werbunkowa zapisywała po 400 ochotników na godzinę. Dzięki pomocy ochotników ruch na kolejach podziemnych w Londynie był dzisiaj częściowo utrzymany.

Powrót angielskiej pary królewskiej do Londynu.

(Własna korespondencja „Il. Kurjera Codz.”).

Londyn, 4 maja. (D) Król i królowa wrócili z Windsoru do Londynu, a książę Walij, przebywający w Biarritz, został powołany natychmiast do powrotu.

Strajk w Anglii nie jest jeszcze właściwym strajkiem generalnym.

Wybuch strajku generalnego w całej pełni grozi we środę.

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego”).

Londyn, 4 maja. (U). Sytuacja nie ulega dotąd zmianie, ale grozi dalsze zaostrzenie sytuacji.

Dla zrozumienia wypadków należy podać pewne wyświadczenia. Strajk, który od poniedziałku w nocy przeżywa Anglia, nie jest jeszcze strajkiem generalnym w właściwym tego słowa znaczeniu. Uchwała związków zawodowych z soboty w nocy przewidywała na wypadek niedościa do porozumienia do poniedziałku przyłączenia się do strajku górników, robotników transportowych, kolejarzy, drukarzy, robotników budowlanych, metalowców, robotników elektryczni i gazowci (piszemy o tym artykuł na str. 2-3).

Natomiast pocztowcy, urzędnicy bankowi, wszyscy robotnicy przemysłu o charakterze agrowiza-

cyjnym i robotnicy wodociągów mieli nadal pracować.

Strajk ten jest więc właściwie tylko strajkiem sympatii wielkich związków zawodowych.

Dziś popołudniu odbyło się posiedzenie Rady Generalnej związków zawodowych przy drzwiach zamkniętych nawiązało do wykluczenia dziennikarzy. Po posiedzeniu zakomunikowano jedynie prasie, że Rada stwierdziła zadowolenie z rozmówcami i przebiegu strajku i że dyskutowała nad tem, czy w razie nie dojścia do porozumienia, nie przystąpić w środę do strajku generalnego, obejmującego już wszystkie dziedziny życia na wzór strajku w Niemczech po zamachu Kappa.

ią niemieckich związków zawodowych celem wspólnych rozważań środków, jakimi robotnicy niemieccy mogą poprzeć akcje robotników angielskich.

Pisma niemieckie wyrażają możliwość przeprowadzenia strajku międzynarodowego, obejmującego górników całego świata. Tego rodzaju akcja mogłaby być ewentualnie podjęta na życzenie robotników angielskich za pośrednictwem międzynarodowych organizacji zawodowych.

Jak się odbywa komunikacja?

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego”).

Londyn, 4 maja. (U). Strajk wielkich związków zawodowych nie oddziałal jak dotąd tak katastrofalnie na życie państwa, jak strajki dawniejsze. Jak wiadomo, poczty, telefony, telegrafy, firmy spożywcze i banki pracują.

Fatalnie natomiast przedstawia się kwestia komunikacji. W Londynie odbywa się ona na rowerach, motocyklach i samochodach. Między godz. 5-4 a 6-4 popoł. setki tysięcy urzędników, chcących powrócić na przedmieścia do swych domów, tłoczyli się do rozmaitych węzłków, powodując nieopisaną ściek i tłum. Wobec tego władze radiotelegraficzne poleciły im odjechać partiami w ciągu kilku godzin.

Część pociągów uruchomiono

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego”).

Londyn, 4 maja. (U). Rząd nadaje za pomocą radjo urzędowo sprawozdania o sytuacji. W Anglii, Szkocji i Walji sytuacja jest zupełnie spokojna. Irlandia nie jest objęta strajkiem. Zaspokolenia misji w żywność normalną; tylko ceny mleka poszły w górę.

Przywódcy robotników wpyrają na strajkujących, aby nie zakłócać spokoju publicznego. Biorą werbunkowe, technicznej samopomocy w Londynie są czynne w dzień i w nocy i zwracowały do pracy wielkie ilości bezrobotnych. Pod wieczór uruchomiono przy ich pomocy londyńską kolej podziemną, koleje podmiejskie, a nawet kilka pociągów dalekobieżnych. Przejazd przez Kanal La Manche odbywa się tylko na linjach Dover-Ostenda, Dover-Calais i Folkestone-Flessingen.

Osobliwy obraz życia Londynu.

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego”).

Londyn, 4 maja. (U). Londyn w powszechnym zastoj komunikacyjnym radzi sobie jak może. Samochody przesyłają być właścicieli prywatna. Na każdym samochodzie widać przynajmniej 15 osób przy czepionych i tłoczących się, które czy to na zaproszenie uprzedniego właściciela, czy też bez jego pozwolenia udają się do biura w lenie sposób.

W gminach podmiejskich zarekrutowały zarządy gminne na zasadzie ustawy o stanie wyjątkowym auta osobowe i ciężarowe dla odwiezienia i przewiezienia urzędników, pracujących w City. Młode stenotypistki nie jedzą przeważnie na samochodach zbiorowych, lecz po dwie i trzy pozwalają się odwieźć młodym kolegom, posiadającym auta.

Obecny obraz Londynu odbija w nieustannie charakterystyczne, niewidziane dotychczas sceny. Ludność City powiększyła się o najmniej 10.000 ludzi, którzy nocują w biurach, gdyż nie mogą wyjść do domu.

Dzienniki nie wychodzą.

Londyn, 4 maja. (U). Dnia rano wyszło w Londynie kilka dzienników, które drukowały się przed godziną 12 w nocy, natomiast popołudniu nie wyszedł żaden dziennik. Niektórzy kolporterscy wysłali sprzedawać poranne pisma, jako popołudniowe, wydłużając pieniądze od publiczności.

Rządowa gazeta.

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego”).

Londyn, 4 maja. (U). O godzinie 19-45 za pomocą radjo ogłoszono szereg pociągów, które zostały puszczone w ruch. Według sprawozdań urzędowych, w całym kraju panuje spokój. Od jutra przedpołudniem zacznie wychodzić rządowa gazeta, tytułem „The British Gazette”, która będzie zawierała informacje bez tendencji politycznych i bez politycznego artykułu wstępnego.

Groźba walk.

(Telegram własny „Il. Kurjera Codziennego”).

Londyn, 4 maja. (U). Największe dzienniki rządowe „Times”, „Morningpost” i „Daily Express” ogłosiły dziś, że będą w nocy próbować wydać na raz zmniejszone wydanie dla Londynu.

Związek zawodowy typografów na wiadomość o tem zapowiedział ze swej strony, że nie dopuści do pracy lamistrajków w drukarniach tych dzienników. W ciągu dzisiejszej nocy oczekiwane są tarcia policji ze strajkującymi.

Zapowiedziany dziennik rządowy, który rozpocznie jutro wychodzić, będzie prawdopodobnie drukowany poza Londynem i to potajemnie w jakiejś małej drukarni. Oferty ogłoszone radjowo dla chętnych do pracy drukarzy poleciły im zgłaszać się w 4-ech różnych biurach w północnej części miasta.

Ważliwe manifestacje na ulicach Londynu.

Wiedeń. (PAT) „N. W. Tagblatt” donosi z Londynu: Na ulicach Londynu przyszło już w nocy do licznych hałaśliwych manifestacji między robotnikami a nacjonalistami, w które wmisciała się policja. Londyn ma wygląd obłożonego miasta. Cała armia jest zmobilizowana, wszyscy policjanci w służbie. Tak jak w czasie wypowiedzenia wojny w 1914 roku widać zbiegowiska na ulicach. Zderzanie w całej Wielkiej Brytanji doszło do punktu kulminacyjnego. Niemożliwym jest, aby stan ten mógł potrwać dłużej niż 8 dni. Już po 8 dniach miałyby strajk dla całego państwa skutki katastrofalne.

Możliwość strajku górników całego świata!

Bochum. (PAT). Związek niemiecki górników ogłosił dziś odezwę nakazującą solidaryzowanie się

górników niemieckich z akcją górników angielskich. Przywódcy niemieccy weszli w styczność z centra-

Międzynarodówka amsterdamska finansuje strajk angielski.

(Własny radiotelegram „Il. Kurjera Codziennego”).

Londyn, 4 maja. (D.). Międzynarodówka amsterdamska, która rozporządza znaczną sumą pieniędzy, popieszy strajkującym robotnikom angielskim z pomocą finansową, tak to oświadczył sekretarjat wspomnianej międzynarodówki w Amsterdamie. Dzięki tej zagranicznej pomocy — oświadczył sekretarz wspomnianej organizacji — mogą robotnicy angielscy z latwością strajkować przeszło 5 tygodni. Organizacja ma do rozporządzenia 200 milionów guldów. Komitet wykonawczy międzynarodówki amsterdamskiej zwrócił się do międzynarodowych rolniczych organizacji transportowych we wszystkich krajach, aby nie ułatwiali przesyłu węgla dla Anglii.

Emisarjusze moskiewscy chcą kierować strajkiem.

Telegram własny „Ilustr. Kurjera Codziennego”. Londyn, 4 maja. (U.). Korespondent dyplomatyczny „Daily Mail” donosi z Berlina, że czterech przywódców III-ciej Międzynarodówki opuściło Moskwę i udzieliło się do Anglii, rzekomo w charakterze członków delegacji handlowej. Emisarjusze ci mają objąć kierownictwo strajku generalnego.

Górnicy czeszy wobec strajku

(Telegram własny „Ilustr. Kurjera Codziennego”).

Praga, 4 maja. (D.). Czeski związek robotników górniczych zachowuje zupełną bierność wobec strajku w Anglii. Na wypadek jednak, gdyby strajk w Anglii miał się przeciągnąć na czas dłuższy, będą wydane nowe zarządzenia, nie jest również wykluczona pomoc dla kolegów angielskich w razie, gdyby przedwczasem zarządzone jakieś środki represyjne.

Transporty do Anglii nie dochodzą.

Telegram własny „Ilustr. Kurjera Codziennego”. Paryż, 4 maja. (U.). Z portu w Tuluzie nie odeszły transporty 60 wagonów ziemiaków, przeznaczonych do Anglii, z powodu wybuchu strajku. Do Anglii dochodzą z portów francuskich tylko nieliczne okręty, natomiast z Anglii nie przyjeżdżają już żaden okręt. Wielki statek transatlantyczny „Manhattan” będzie próbował w porcie Southampton wysadzić na ląd swoich pasażerów do Anglii, nie wiadomo jednak czy mu się to uda.

Komunikacja kontynentu z Anglią będzie się odbywała tylko na linii Calais-Dover. Towarzystwa okrętowe wysłały do portów francuskich polecenia nie przyjmowania ładunków towarów do wysyłki do Anglii, natomiast towarzystwa lotnicze podwoły służbę, równocześnie podwoły jednak i ceny biletów.

Strajk poza Londynem.

Londyn, (PAT). Według ostatnich wiadomości z prowincji rozpoczęcie strajku generalnego przyjęte zostało w niektórych miejscowościach z entuzjazmem. W Edynburgu i Glasgowie komunikacja została całkowicie wstrzymana. W Plymouth zatrzymano wszystkie transporty. W południowej Walii praca zupełnie ustała. W Woolwich również całkowicie wstrzymano pracę. Oddziały wojskowe zajęły arsenał. Na pokładzie kontrolerpedewca przybyły do Woolwich solne oddziały marynarskie.

Strajk spowodował niżkę papierów angielskich.

Nowy Jork, (PAT). (United Press). Wypadki w Anglii spowodowały to niżkę papierów wartościowych angielskich. Straty osiągnęły 5 punktów, a w niektórych wypadkach więcej.

Izba Lordów popiera stanowisko rządu.

Telegram własny „Ilustr. Kurjera Codziennego”).

Londyn, 4 maja. (U.). W Izbie Lordów z okazji dyskusji nad ustawą o stanie wyjątkowym, która została przyjęta jednogłośnie, odbyła się rozprawa nad kryzysem.

Lord Salisbury oświadczył imieniu rządu, że rząd był zmuszony zerwać rokowania. Z chwila, gdy groźba strajku została zagrożona, rząd pierwszy będzie nalegał na rozpoczęcie rokowań.

Lord Haldane oświadczył imieniu partii robotniczej, że zerwanie rokowań nastąpiło za wcześnie, mowca ma jednak nadzieję, że znajdzie się podstawa do podjęcia rokowań.

Lord Balfour zaznaczył, że gdyby się dopuściło do tego, aby wydział związków zawodowych mógł zdecydować o warunkach pracy i płacy, to wówczas do Anglii przelazaby rewolucja.

Po zamknięciu kroniki.

ZGON MATKI MIN. KIERNIKA. Wczoraj rano zmarła w Poznaniu 6. p. Henryka z Kolków Kiernikowa, matka ministra rolnictwa, dra Kiernika. Zmarła liczyła 78 lat. Zwłoki jej zostaną przewiezione do Bochni.

(y). KIEDY RADA M. KRAKOWA PODEJMIE SWE CZYNNOŚCI. W najbliższych dniach przejdą m. Krakowa zwoła członków reaktywowanej Rady na pełne zebranie. Podjęcie czynności przez Radę zależy od nadejścia oficjalnej wiadomości do magistratu z województwa.

„KOBIECY, A POECI”, drugi z kolei publiczny wykład Jan Pietrzyckiego z cyklu: „Dusza kobiety w krytyce psychologii” odbędzie się dziś (środa) o g. 7 wiecz. w Kolegium wykładow naukowych (Rynek 39), Wstąpi 1 zł., dla kształcącej się młodzieży 50 gr.

Zdecydowane zwycięstwo jeźdźców polskich w Rzymie.

(Telefoniem od naszego korespondenta).

Warszawa, 4 maja. (Ed.). Ministerstwo spraw wojskowych otrzymało dalsze szczegóły zwycięskiego dla ekipy polskiej biegu, w dniu 8 bm. na konkursie hipicznym w Rzymie Bieg o nagrodę championa „de President” w sumie 25 tysięcy lirów z 14 przeszkodami przyznając zwycięstwo polskiemu jeźdźcom polskim. Pierwsze miejsce zdobył rotmistrz Królkiewicz na „Piccadone”, drugie miejsce jeździec włoski, trzecie miejsce rotmistrz Chojcecki na „Hamletcie”, czwarte miejsce rotmistrz Chojcecki na „Zefirze”, jedynaste major Zozek na „Faworycie”.

W dniu 8 bm. imieniem ekipy polskiej szef ekipy rulkownik sztabu Zatorski złożył wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza włoskiego.

Z ostatniej chwili.

Przywódcy stronnictw o rokowaniach w sprawie nowego rządu.

(Telefoniem od naszego korespondenta).

Warszawa, 4 maja. (Wal.). Dziś późnym wieczorem zakończyli swe obrady przedstawiciele stronnictw rządowych. Brali w nich udział pp.: Chaciński (Ch. D.), Debski (Piast), Głabinski, Zwierzynski (Z. L. N.), oraz Popiel (N. P. R.).

Na konferencji tej, jak się dowiadujemy, miano zapropnować p. Chacińskiemu szelostwo przyszłego gabinetu na wypadek rezygnacji p. Skrzyńskiego.

Pos. Chaciński: „Skończy się prawdopodobnie na rządzie obecnej koalicji”.

P. Chaciński udzielił przedstawicielowi „Il. K. C.” po zakończeniu obrad przywódców stronnictw rządowych następujących wyjaśnień:

— Ja do rządu nie wejdę. Zupełnie niepotrzebnie wymienia się me nazwisko.

— A czy wobec pańskiej odmowy wysunęło się na kandydaturę?

— Nie. Zaczęliśmy omawiać program przyszłego rządu, poruszając jedynie w poszczególnych wypadkach sprawy personalne.

— Mianowicie...

— Sądzę że będą wyrażać opinie obecnych stronnictw rządowych, jeśli powiem, że zmiana na stanowisku ministra spraw zagranicznych byłaby nielubieżna. W tym resorcie ciągłość pracy jest koniecznością.

— A skarb — pytamy?

— To jeszcze zobaczymy. Z kolei zapytano o rolę ministra spraw wojskowych.

— Tutaj klub nasz będzie się stanowczo domagał zmiany.

P. Witos o pogłoskach, dotyczących jego osoby.

Uwaga kół parlamentarnych skupia się oczywiście z natury rzeczy przedewszystkiem wokół osoby p. Witosy i klubu Piasta. W rozmowie z przywódcą Piasta zauważyliśmy, że opinia publiczna widzi przedewszystkiem w nim szefa przyszłego rządu.

— Opinia jest dla mnie bardzo łaskawa, lecz niefortunna, o pozostali jest wyborna — mówi żartobliwie p. Witos. Nie można bowiem mówić o kandydatach, gdy mamy prezza ministrów.

Popiel: „Będziemy próbowali skłecenia szerszej koalicji”.

Zainterpelowany przez nas prezes N. P. R. pos. Popiel oświadcza:

— Czy przedstawiciele obecnych stronnictw rządowych będą usilowali rozszerzyć koalicję?

— Owszem, Próby takie będą czynione, lecz przedtem musimy między sobą uzgodnić program działania przyszłego rządu. Wszystko znajduje się w trakcie rozmów, które z natury rzeczy nie mogły dać jeszcze rezultatów.

— Czy Pańskim zdaniem. Panie prezie — rezultatem tych rozmów może być gabinet oparty N tylko na obecnej „czwórce”?

— Prawdopodobnie się na tem skończy. Powinłiśmy odezwały, inni by pozostali. Gabinet formalnie byłby inny, faktycznie ten sam.

— Jutrzejšie rozmowy zaczną się najprawdopodobniej od prób skłecenia szerszej koalicji. Jest rzeczą zrozumiałą, że po wniesieniu przez rząd do Sejmu nowego projektu ustawy o organizacji najwyższych władz wojskowych, powszechne zacieśnienie bulzi stanowiska stronnictw oparycyjnych, a zwłaszcza P. P. S.

P. Niedziałkowski w sprawie powrotu Marsz. Piłsudskiego.

Pos. Niedziałkowski (P. P. S.) ocenia sytuację następująco:

— Oświadczenie ministra spraw wojskowych gen. Żeligowskiego ciszy nas bardzo. Sądzimy, że po dzisiejszej decyzji Rady ministrów nie nie stanie na przeszkodzie powrotowi Marszałka Piłsudskiego do czynnej służby w armii.

ROBOTY CIESIELSKIE
konstrukcje dachowe, budynki gospodarcze, schody, ganki i t. p. wykonuje po cenach konkurencyjnych z własnych materiałów
ZAKŁAD CIESIELSKI
Aleksandra Karwata
Kraków-Podgórze, ul. Nadwiślańska L. 1.
(obok 3-go mostu). 1781
Własny skład drzewa.

PANOWIE!
Najpewniejsze i najlepsze, bezkonkurencyjne, higieniczne spec. konserwy, przedwojennej jakości, najlepsza gwarancja za każdą sztukę, towar Zł. 2-4-6. — Wysła odrocznie zupełnie dyskretnie na pobranie poczt. lub poprzednim nastos. naleytości
PERFUMERJA S. FEDERA
LWÓW, SYKSTUSKA 1 (dom własny).
Prawdziwe francuskie biony rybie już znowy są na składzie. — Odeprzedażom udzieleny rabat 3 wozory z oesaniem 80 gr. w smaczkach poczt. — Solidni następcy poszukiwani.
MADRZY TWIERDZĄ! CZYNIŚZ DOBRZE
kupujcie u firmy „Perfumerja S. Federa” Lwów, Sykstuska 1. — 1923

PRZY SKROFULACH ANGIELSKIEJ CHOROBI
wogóle przy słabo rozwiniętych dzieciach
DZIAŁAJĄ KAPIELE z ZABŁOCKIEJ SOLI JODOWEJ wprost cudownie
Otrzymać można w aptekach, drogerjach i składach wód mineralnych, 1713

L. 3051/26.
KONKURS.
Gmina król. wol. miasta Sokala ogłasza konkurs na posady nauczycieli (lek)
„Prywatnego Seminarjum nauczycielskiego żeńskiego Gminy król. wol. miasta Sokala” do przedmiotów objętych programem dla Państwowych Seminarjów Nauczycielskich.
Termin wnoszenia podań do 1 lipca 1926 na ręce Dyrekcji Seminarjum.
Do posad tych przywiązane jest uposażenie służbowe, uormowane ustawą z dnia 13 lipca 1920 z 10% dodatkiem.
Do podań należy dołączyć:
1. Curriculum vitae.
2. Świadczenie dojrzałości.
3. Świadczenie egzaminu kwalifikacyjnego względnie zezwolenie do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich.
4. Tabelę kwalifikacyjną.
W Sokalu, dnia 30 kwietnia 1926.
Komisarz rządowy.
(Podpis nieczytelny).
1778

RIPOLIN
jest najpiękniejszą i najtrwałszą farbą emali do mebli, drzwi, okien, podłóg, wanien, samochodów i t. p. Dostać można w różnych kolorach. — Sprzedają w Drogerjach i Składach Farb.
Repr. na Polakę: Marceli Lindenfeld, Warszawa, Sienna 30. 1589

MATKI
pamiętajcie, że jedynym skutecznym do pielęgnowania ciała dziecięcego jest tylko
Puder, Mydło i Krem Bébé Szofmana
pierwszego wynalazcy. — Inne są naśladownictwem.

NASZE ZDROJOWISKA

SANATORJUM

im. Drów Dłuskich w Zakopanem dla chorób płucnych pod kierunkiem Dra med. Lucjana Ant. Dobrowolskiego.

Stosowanie nowoczesnych metod leczniczych, własne gabinety rentgena, lamp kwarcowych, bakteriologiczne i t. p., komfortowe urządzenia, położenie w trzystoletnim morskim parku — doskonałe warunki klimatyczne. Otwarcie cały rok — ceny utrzymania (6 razy dziennie posiłki) wraz z troskliwą i fachową opieką lekarską — znacznie od wielkość po koju od 15—27 zł. 1169

Jastrzębie-Zdrój

(Wojew. Śląskie)

LECZENIE JODE-BROMOWE, NAJLEPIEJSZE RADJO-CZYNNIA Z POLSKICH WÓD.
OLGA SKUTECZNE: reumatyzm stawów i mięśni, łuska, zapalenie nerwów, choroby kołeczne, dziecięca (skrofuloza, krzywica), choroby kości — skory, stany wyczerpania umysłowego i fizycznego (po wyliczających chorobach) nerwica, niedokrwistość, artryzm, (dna), katary dróg oddechowych, choroby serca.

Kapsle solankowe, borowinowe, węglkowe, hydro- i elektroliza (diathermia).
Urządzenia nowoczesne, komfortowe. — W lazienkach łożelnie.

Sezon od 1-go maja do 1-go października b. r. Przebieg kosztu 4-tyg. utrzymania i kuracji od złotych 250.—

Kolej, poczta w miejsc. Komunikacja z Katowicą kolejną i autobusami.
W roku 1925/26 Zakład znacznie rozbudowany. Wszelkich informacji udzieli Zarząd Kąpielowy.

W ZAKOPANEM od 1 czerwca w centrum znajduje się urządzenie kilka par, światła obsługiwane z użyciem kuchni 50 złotych miesięcznie. Zgłoszenia pisemnie do Adm. Kurjera Cods. pod „Centrum”. 9334

ZDROJOWISKO SOLANKI W INOWROCŁAWIU

siłą leczniczą nie ustępują w niczem pokrewnym zakładom zagranicznym. Najsilniejsze jodobromowe kapsle solankowe z jadem, kapsle węglkowe, borowinowe, hydrotyczne i słoneczne. Borowinę kąpielową czerpie się z błot miejskich, zawierających w wielkiej ilości związku żelaziste i sole surowe. Kapsle solankowe, oddzielnie dla mężczyzn i kobiet, zaopatrzone w natryski i rozmaite przyrządy do gimnastyki. Urządzenia kąpielowe odpowiadają w zupełności nowoczesnym wymaganiom. **Leć się w kraju!** Ławskie wskazane są we wszystkich kąpieli solankowych — wszystkim zaleca się je ce duktów i połączonych z nieganizmu, zwłaszcza przy zolchorobach skórnych, chorobach kości, stawów, ocz, przy porażeniach i nerwobólach. Szczególnie korzystny wpływ wywierają kąpiele przy chorobach błony płucnej i brzusznej, przy chorobach narządu oddechowego i serca, zwłaszcza we formie kąpieli nauhelskich. Sezon kąpielowy trwa od 1 maja do końca września. Zakład, będący własnością miejską i przez władze miejskie kontrolowany, obecnie jest znacznie powiększony i zmodernizowany. Ceny umiarkowane.

ZARZĄD SOLANEK, Tel. 329.

Szczawnica

Pensjonat
Willa „Szczęście”
otwarty od 5 maja. Polecane pokoje słoneczne wraz z wykwintem utrzymaniem — do połowy czerwca ceny niższe. 1166

PENSJONAT „Marta” w Gdyni nad morzem. Baltykiem, uroczo położony, poleca pokoje z całonocnym utrzymaniem — kuchnia wspaniała. Ceny umiarkowane. Pensjonat otwarty od 1 VI do 15 IX. — W czerwcu ceny niższe. — Właściciel do 20 maja br. Chelmski, Budowka 1, 0 Kołchadzka, lub dzwoni Gniazdowska Lubełska 34. Od 20 5 Gdynia pensjonat „Marta”. 9334

JASTARNIA-BÓR — Pensjonat Heleny Śledzińskiej, Warszawa — Krakowie Przedmieście 33—7. 9356

RAJKA willa „Leśnikowska”, pensjonat „Marta” Adama otwarty od 1 maja, polecane słoneczne pokoje. 9334

Dla Zdrojowisk i Pensjonatów

wykonyjemy art. pocztówki z widokami oraz ilustr. prospektu według fotografii w 10 dniach po niskich cenach. Wzory i oferty bezpłatnie.
Salon Malarzy Polskich, Henryk Frist, Kraków, Florjańska 37.
Zakłady repr. „AKROPOL”, Kraków, Lwowska 38.

Na lato do wynajęcia urządzone mieszkanie

we dworze w pięknej lesistej okolicy Krzeszowic. — Władosław Kraków, Plac Matejki L. 6, III p. na lewo. 1751

Firm. 44/26.
Rz. C. I. 130.

UCHWAŁA.

W rejestrze spółek z ograniczoną odpowiedzialnością wpisane należy:

- 1) Brzmienie firmy: „Przyrzód” spółka naftowa z ograniczoną poręka, spółka ta opiera się na kontrakcie spółki z daty Gorlice dnia 10 lutego 1926 Lp. 2690.
- 2) Siedziba firmy: Skowa.
- 3) Przedmiot przedsiębiorstwa:
  - a) nabywanie terenów naftowych celem eksploatacji ropy, wosku ziemnego i innych niezastrzeżonych minerałów bitumicznych lub celem dalszej odsprzedaży,
  - b) zakładanie i prowadzenie kopalni ropy, wosku ziemnego i innych minerałów bitumicznych,
  - c) pozyskiwanie wydobytych lub w tym celu nabytych minerałów produktów bitumicznych,
  - d) pozyskiwanie i nabywanie produktów ropnych,
  - e) nabywanie kopalni nafty i innych przedsiębiorstw naftowych lub udziałów tychże, oraz nabywanie procentów brutto,
  - f) zakładanie przedsiębiorstw naftowych, celem finansowania innych obiektów naftowych,
  - g) zakładanie i prowadzenie przedsiębiorstw rafinacyjnych, celem oczyszczenia ropy i zakładanie i prowadzenie rafinerii nafty.
- 4) Wysokość kapitału zakładowego: 25.000 zł. na poczet którego spółnicy uiszcili w gotówce 10.000 zł., dalszą kwotę 12.000 zł. obowiązani są zapłacić do 15 czerwca 1926, a resztującą kwotę 5.000 zł. 1 sierpnia 1926.
- 5) Spółnikami są: Chiel Holländer i Izrael Frant, przemysłowcy w Gorlicach, Dr. Michal Blaustein, adwokat w Gorlicach.
- 6) Zawodowcami spółki są: Chiel Holländer i Izrael Frant, przemysłowcy w Gorlicach i Dr. Michal Blaustein, adwokat w Gorlicach.
- 7) Podpis firmy następuje w ten sposób, iż pod brzmieniem firmy podpisują dwaj zarządcy kolektywnie, a mianowicie Dr. Michal Blaustein z Chielem Holländerem, lub z Izraelem Frantem.
- 8) Dzień wpisu: Spółka została wpisana do rejestru firm spółkowych dnia 19 kwietnia 1926.
- 9) Ogłoszenia spółki: będą umieszczane w Ilustrowanym Kurjerze Krakowskim lub w dzienniku urzędowym. 1775

Jasło, dnia 17 kwietnia 1926.
Sąd okręgowy jako handlowy, oddział IV.

Walne Zgromadzenie

Członków Tow. Urzędników Rach. Kasowych Sekcji krakowskiej odbędzie się w Krakowie dnia 9 maja 1926 r. o godzinie 9-iej rano w lokalu Kasyna urzędniczego ul. Rynek 13, I piętro.
W razie braku przepisanej statutem ilości członków, odbędzie się Walne zebranie o godz. 9:30.

OGŁOSZENIE.

Niniejszem rozpisuje się licytację ofertową na sprzedaż wyżartowanych starych akt

leżących w Sądzie ogólnej wagi 23 centr. metr. Odbywa się następująco loco Kościan — nabywający obowiązany będzie uiszczać zaraz po przyjęciu oferty, o czym zawiadomiony zostanie — cenę kupna i złoty obowiązek, że pod karą konwencjonalną, równającą się sumie sprzedanej — akta te zniszczyć zobowiązanie się. 1784
Oferty wnosić należy do dnia 30 maja 1926, na ręce Naczelnictwa Sądu powiatowego w Kościanie (Wielkopolska).
Kościan, dnia 16 kwietnia 1926.
SĄD POWIATOWY.

Certan
niszczy pluskwy i zabija pasorzyty zwierząt domowych

ZELIO-ZIARNA — ZELIO-PASTA
zupełnie pewne środki przeciw myszom i szczirom.

Maczka odżywcza Logi
zdobyła sobie ogólne uznanie u lekarzy i publiczności jako najodpowiedniejsza odżywka dla niemowląt i dzieci ułatwia żąbkowanie, wzmacnia siłę i powoduje przysrost wagi.
ROMAN LOGA, ŚREM (Wielkop.)
Odbycia we wszystkich aptekach i drogerjach.

ZGUBIONA księgozbiór wojskowy na nazwisko Piskor Wawrzyniec, lat 29, nie-ważnia się. 9307

RUCZENKO, osiulec rączki za list, co było, było bardzo piękne, a wspomnienie nie jest potrzebne. Na obciążenie się cieszę. Trolde. 9360

PRZYŁAPANO oswojonego lisa (facja) 2 maja. Za wy-szczepieniem oddam: Bie-rzaczów — Franciszka Bu-bała. 9365

ZAGUBIONO książeczko wojskowa, pow. Chramów, gm. Lusowice, Pietrzyk Antoni, która należała się. 9363

WYROBU: 1337
Farbenfabriken Friedr. BAYER & Co. Leverkusen
ok. Kolonji, n/Renem.
Do nabycia w hurtowniach aptecznych, aptekach, drogerjach, składach farb, Spółdzielniach i Syndykatach rolniczych, lub u Zastępcwa Lwów, Kościuszki 18.

JAN Kruczek, syn Adama i Agnieszki, ur. w r. 1901 w Cieniawie, pow. Grybów, u-mięwiania zgubione docu-menty wojskowe, wydane przez P. K. U. Nowy Świat. 9328

ZIOŁA LECZNICZE
najradsze gatunki poleca **APTEKA REDERA**
Kraków, ul. Karmelicka 1. 23.
Kupuje ziola od zbieraczy 1760

WYDZIERZAWIĘ od 1-go sierpnia b. r. dwóch w pobliżu wzglę-dnie większą wille sta gimnazjalne-go w celach wychowawczych. Łask zgło-szenia z podaniem wielkości obiektu, od-dalenia od miasta, ty-pu gimn i warunków, uprasza się p. a. 1671
Belgia, Abbaye de St. André, Lophem — Cez — Brugę
Ojciec Szczerbiński, orient anin

Poważna fabryka wyrobów włókienniczych

poszukuje dzielnego **PRZEDSTAWICIELA** dobrze wprowadzonego w Krakowie i województwie Krakowskim, posiadającego poważne referencje.
Oferty pod „Włókno” należy przysłać pod adresem: Warszawa, Poczta Główna, skrzynka pocztowa 55.

CAŁA POLSKA

NOSI TYLKO OBUWIE GWARANTOWANEJ

MARKI SŁOŃ (The Elephant)

bo przekonała się o jego przewadze nad innym obuwem. — Jest ono: **ELEGANCKIE! — TRWAŁE! — TANIE!**

Sprzedż w detalu po cenach fabrycznych!

DO NADBYCIA W KRAKOWIE:

S. Hasenclauß „ESMA”, ul. Grodzka 1. 43.

A. Messer, Stynek główny 1. 12.

S. Schlugel, ul. Krakowska 1. 4.

Z. Zdaniowicz, Słowkowska 3. (Hotel Sanki)

ZAKOPANE:
Maks Mangrol, ul. Krupówki

JASŁO:
M. Kriecher, 3-go Maja 365.

BIELSKO:
Ph. Flamm, Jagiellońska 9.

TARNÓW:
L. Fries, Walowa 1.

RZESZÓW:
E. Korkeo, ul. Kosielski 3.

KROSNO:
B. Fischbeta, Sienkiewicza 61.

PRZEMYŚL:
J. Wab i K. Lech, Francuskańska 24.

JAROSŁAW:
Dom Towar. „Imperial” Grunwaldska 22.

LWÓW:
G. Stark, pl. Mariacki 11.
S. Krzyżowski, pl. Mariacki 1. 6-7.
A. Tombak, Legionów 23.

TARNOPOLE:
Józef Landau, 3-go Maja 1.

STRYK:
Apfelgrin i S. S.

BORYSŁAW:
David Greber, Patka 384.

STANISŁAWÓW:
Henryk Puseh, Karpińskiego 18.

DROHOBYCZ:
M. Pasternak, Rynek 24.

KOŁEWSKA HUTA:
W. Cyrulicki, ul. Wolności 21.

ROWNE:
Lerner i Geranik, 3-go Maja 99.
L. Finklestein, 3-go Maja 165.

SOSNOWIEC:
J. L. Kugelmas, Mołojowska 2.

BEDZIN:
J. L. Kugelmas, Kollataja 18.

LUBLIN:
J. Wolfrid, Krakowickie Przedmieście 18.

1562

1562

1562

100 pocztówek zł. 6.75 100

Die rozpowszechnienia naszego wydawnictwa wysłamy sto ciekawych pocztówek (każda inna) dla miłośników, jak francuskie w kolorach, akta kobiece w artystycznym wykonaniu i wiele innych. Przesyłka 90 gr. Wysła się pocztą za pobraniem. Uwaga: Do każdego zamówienia dajemy premie wieczne pióro gwarant. jakości ze złożoną słówką. — Przy zamówieniu dwustu sztuk razem przesyłka 1 zł. Wydawn. „Succette”, Warszawa, skrz. pocztowa 5987, K.

REDERA
Matkę gojącą
Z znakomity 1705
Środek domowy
Leczy rany zastarzałe, ropiejące, liszaje, wypryski, hemoroidy. Skład główny Apteka Redera, Kraków ul. Kamiełkica 23.

Kamienie żółciowe zmiękcza **Cholejkinaza** i usłwa **H. Niemojewskiego**
503 Kamienie odchodzą bez bólu. Ataki w zupełności ustają.
Objawy (początkowe). Ból w bokach i dolku podsercowym (gdzie schodzą się żebra). Objawienie gazem. Wzdęcia i burczenie w кишkach. Bóle i zawroty głowy.
Objawy (podczas ataków). w dolku i wątrobie, silny ból, który się rozchodzi ku stronie tylnej zebra i parcie na kładkę stołową. Niekiedy wymioty żółcia, dreszcze, zimne poty, żółtaczka.
Sprzedż w aptekach i składach aptecz. Skład główny: Nowy Świat 5, lewa ofic. 1, p.

Poszukuje natychmiast
FRYZJERA
(najlepszej sily) do czesania dam i ścinania włosów, za wysokim wynagrodzeniem. — Zakład fryzjerski 1763 LEGEMANN, Dortmund, Hansestr. 51.

Dyrektora ceramika poszukuje poważna fabryka dachówek, dren i cegły. 1775
Oferty prosimy adresować pod „Dyrektor Ceramik” do Biura ogł. Stattera, Kraków, Rynek 8.

Hamann'a patentowy
EREKTOR
usuwa niemoc płciową u mężczyzn, brak erekcji u kobiet. — Prospekt i orzeczenia lekarskie za nadesłaniem porcji — przesyłka 1084
OTTO HAMANN, GDAŃSK 1. Damm nr. 3/11.

MIÓD GUMY czysto pszczołowy pod gwarancją w bliznackich brutto 5 kg 13 Zł., 10 kg 25 Zł. wraz z opakowaniem i opłatą pocztową wysyła za ratą z firmą Löwensohn i Walltuch, 1762 Tarnopol, Ruska 37.

Kupno
MASZYNY do szycia kupuje gotówka, Zawiadomienia pisne lub pisemne: Kriecher Pilsa Nowy (Zydowski) 8, Kraków, Długa 1, Tel. 874

STARE METALE odzież, popioły i resztki metaloidalne zakupuje po cenach targowych Dowlaszewski Metalurgiczne Ska z ogr. odn. Kraków, Długa 1, Tel. 870, 872

GATER ramowy 800 mm. 6-kratki raz, mało używany w bardzo dobrym stanie — najobrotowa marki F. W. Kołman na korzystnych warunkach za gotówkę kupuje Oferty dokładać: Tarkak M. Haber — Olaszyn. 9276

STARE gazety i pamiątki kupuje każda godz. — pisze najwyższe ceny — Kelsner plase Szczepański 9. 7863

Matrymonialne
„MATRYMONIALNY Głos Sorek” na miesiąc maj już wyszedł z druku i jest do nabycia wredaktor Adres Redakcji i Administracji: Międzynarodowe biuro podróżeń i mailestów grafologiczne Kozłowski w Warszawie ul. Marszałkowska 22. Jesteśmy też w Warszawie ul. Miłobędzka, a nie masz znajomości, nadawcy swa fotografie, dołączony adres i bliższe dane o sobie, a niezwłocznie mailestów 10, o czym marzy dusza twójca 9163

MATRYMONIALNE formuły pisze „Fortunawera” umożliwia zawieranie znajomości towarzyskiej — mailestowa, Nr. 48 wyszedł. Cena 20 groszy (zmailestami) Redakcja: Kraków Rynek 11, Ogłaszającym w „Poradniku” prowadzimy bezpłatnie biuro podróżeń i mailestów 9163

POZNAM bogata pania. — Cel matrymonialny. Oficer rez. Złozoszenia do Administracji pod: „Of. rez.” 9261

KAWALER Górnolazak — naczołowa 27, pozost. młodzie, telefonem 2000. — Złozoszenia pisemne tylko z fotografiami do Administracji Kurjera pod „Akronom 20” 9245

TRZY panienki, krawcowa, młoda, inteligentna, sympatyczna, wesoła — pragnie pozmieć mailestów na podwiednich słowotkach. Złozoszenia do Administracji Kurjera pod „Szostoko — Marzenie — Testmota” 9233

Lokale
ODSTAPIE w centrum Krakowa, 3 izby od dworca 2 pokoje biurowe z urządzeniem i telefonem za 1000 zł lub posiada w powiększeniu mieszkalności, or. obelme zastęstwo powiększ firmę. Tylko poważne propozycje proszę nadesłać do Administracji Kurjera pod „Energia” 9285

DLA spokojnych, dobre wyuczonych osób — pokój dzienny, słoneczny, frontowy — zaraz do wynajęcia z uryzowaniem lub bez. Zycielowa oświeca i wzdęcia zamknięte. Władność od 1-4 lub 15 stownie: Aleja Krasielewskiego 25 drzwi 21, A. M. 9288

POKÓJ z meblami lub bez wycieczki Michałowski 14, II. 9242

POKÓJ z uryzowaniem dla twójca klat. — Kremowca 14 — I p. 9237

POKÓJ dla uczącej pani. Kollataja 2 I p. drzwi 2 9243

POKÓJ z uryzowaniem dla twójca klat. — Plac Szczepański 2 II p. na lewo 9269

Nauka i wychowanie
ESPERANTO (język międzynarodowy), wycieczki li-stownie. Bezpłatnie informacja „Esperanto” Warszawa, Młotkowska 57, II p. 8271

STENOGRAFI — wycieczki wycieczek bezpłatnie — li-stownie Instytut Stenograficzny, Warszawa, Krucza 26, 8267

PRZYKOTOWUJE do egzaminów oraz udzielam korepetycji w zakresie szkoły średniej. Złozoszenia: Biuro ogłoszeń Szlama 12 — pod „Akademik” 9253

KILIMKARSTWA i wyrobów dywanów strzyżonych — wycieczki Michałowska, Kraków, Wawel (Zamek) 7, II p. — nad Muzeum Etnograficznem. 9314

Różne
CHEMICZNE części, farbujcie mailestów wszelkie zarobki obywateli Górnolazka 71, narożny sklep pod Wawelem. 9260

ZE SZMARZCZKAMI, pierzani, podługimi i zia ce — ra pań nie będzie — Panie, chcąc poznać się z szmarz-czkami, piszcie do twójca, — miad naprawdo ładna cere. Iabednia szycie i klasyczny oświeca, wycieczki 1000 zł. od 11 do 4. Praceknie, od 11 do 12 w tygodniu, — w modiele od 2 do 7: Hoza 41-7, Warszawa, — Pałacowska Zofia Ludwika 8292

PIERWSZORZĘDNA kawiarnia do wycieczek i mailestów. Wielka gotówka wycieczki. Złozoszenia listownie do Administracji Kurjera pod „Kawiarzka” 9260

FILATELISTY Zadać bez płatnie wysłać francuskich kolekcji Józef Szostak — Stary Sambor. 9248

WYJAZD do Warszawy aby poznać! Za nadesłaniem zł. 5 — zastawiany szybko, eku-temnie wszelkie sprawy, no dania w mailestów — instytucjach państwowych, samorządowych, prywatnych. „Biuro ogłoszeń” Warszawa, Złota 47-3, Telefon 406-87. 7015

LUSTRA belgijskie, myj-kielowane — poleca Kazi-merka Woronicki, pl. Szosa pańska 7. 9265

STENOGRAFI — wycieczki wycieczek bezpłatnie, li-stownie Instytut Stenograficzny, Warszawa, Krucza 26. 8268

WSZELKIE druk i kopertach, pamiątki, listów-nych — bilety wycieczki — zawiadomienia służba wyko-nywać szybko, tanio, punktualnie Ziemicki Kraków, plase Mariacki 2. 9238

TANIO i przedko szycie i pierzaniem krawieckim i bielaniem. Prandik Oszerony Bossokta Nr. 220. 9199

ALEKSANDER S. Proszę adres — zapisać — „P.” 9236

FABRYKANT czarnobielki przemysłowy zapowiedzi sobie szybki i tanio — wycieczki przesłać złozoszenia z podaniem rodzaju wyrobów oraz cen pod „S. C.” Kraków, Grun-borskiego 4, II p. na prawo. 9282

PARCELACI mailestów zmiękczenia w Malopolsce i Krolewiec poszukuje. Przewodzątki krawieckie, wycieczki hipoteczne, wycieczki hipoteczne dla nabywców parcel. Złozoszenia pod „Parcelacii” do Adm. Kurjera. 9299

PANIA, blondynka w drap-awanturze i smółki w mod-nych sukniach, która była w so-bocie w „Bagatell” — w to-wieczystwie krawiecki — pro-szę o podanie adresu do Ad-ministracji Kurjera pod „Przemoczenie” — Brunet 9268

ZWIĄZEK EKONOMICZNY SPOŁDZIELNI KOŁEK ROLNICZYCH W KRAKOWIE, UL. WIŚLNA 8. TEL. 31-67.
zawiadamia P. T. Klientów, że otrzymał nowe transporty i stale posiada na składzie fabrycznym wielki wybór **wyrobów płóciennych**
Zakładów włókienniczych „Tkacz” w Kamienicy Polskiej i Zakładów Żyrardowskich
oraz poleca na sezon wiosenny i letni **po najniższych cenach**
perkalę, markizety, satyny, krepony, woale, popeliny, gabardyny, wełny, pończochy, skarpetki, szelki, podwiązki. **Bieliznę damską i męską, przedzę do szycia i haftu, drob łązgi krawieckie, nici i taśmy D. M. C.**

Wolne posady

LEKARZ dentysta (lekarzka) — potrzebny do szpitalnego prowadzenia Zakładu, w szczególności w dziedzinie wydziałowej. Złotostania do Administracji Kurjera pod „Prowincja“ 9103

POTRZEBNY zaraz zdolny samodzielnie obszarzać. — A. Kowalski, pracownia biurowa — Zakopane 9098

HUFETOWE, kucharki — kwalifikowane na sezon letni — poszukiwane. Tylko uwzględnione do prowadzenia czynności kucharskich w wielkich, pierwszorzędnych restauracjach — i tężebki kucharskich, świadectwa, dobre polecenia niezbędne. Złotostania: „Hotel Pensjon, Polska Bliwiera“ — Gdynia 9137

POWAŻNA firma wesoła ze składem w Krakowie — poszukuje kilku agentów do detalicznej sprzedaży. — Proszę zgłosić o podaniu referencji Kraków — skrytka pocztowa 55, 9127

PIEKARZYK, zdolny — zdrowy, z pożytkami praktyki piekarskiej, uświadomienie przyszyte do urzeczywistnienia. Złotostania: Biuro Administracji Kurjera pod „Krosno“ 9279

WIEKSIZY browar w Malopolsce — poszukuje szanowanego dzielnego piwowara z dobrą i długą praktyką. Oferty z opisami świadectw i podaniem warunków należy przesłać pod „Czerwiec“ do Złotostania: Kurjera Codz. w Krakowie. A. Niewiżdziona — oferty poszczególnie odczytane. — Gdynia 9207

WIELKA fabryka papierów poszukuje szanowanego i doświadczonego Oferty do Administracji Kurjera pod „Fabryka likierów“ 9173

POSZUKUJE się młodego szanowanego agenta do branży cukierskiej w Krakowie dla sprzedaży od lat wprowadzonych artykułów cukierniczych. Zabezpieczenie kontynencyalne. Złotostania pod „Energiczny 1909“ do Administracji Kurjera Codz. 9319

KTO szuka wysokiego zarobku — może znaleźć w bliższym podziemi, szło szesła od 2-1 Batorego 1 w podwórzu, parter 9316

POSZUKIWANA rutynowa na stępnofabryka polokoniomnioka. Dokładna znajomość języka i nowelizacji wymagana. — Szczegółowe zgłoszenia pod „Kraków“ do Administracji Kurjera, 9320

POSZUKUJE szanowany, nieliczne dobrze gotowe, w Piase Matejski L. 7, III p. 9341

W ZAKOPANEM przebywa przez krótki czas szanowany fortepian. Złotostania: Kurjera Codz. w Krakowie, Krowczyński 9344

MAGISTRAT miasta Aurostowa poszukuje kandydata z odpowiednim wykształceniem na wakacyjne stanowisko młodego lekarza weterynaryjnego, z wyznaczeniem według VIII-od grupy plac urzędniczych państwowych — jako samostanowienie 9333

KOMINIARSKIEGO kierownika i czeladnika — Indek uwiecznych, trzaskowych, pracujących dobrze poleconych przynajmniej Złotostania: Odpisami świadectw: Borucka, Przemyski, Potokowski 7, 9348

OD 1-60 czerwca potrzebna osoba do skromnych wyznaczonych, znajdują się na miejscu do 2-eh dziesiętnych: 3-letniej i 5-letniej miesięcznej. Złotostania: Kurjera Codz. w Krakowie, P. Dzierżewski, 9356

WIELKA PIEKARNIA W centrum miasta Katowice jest do nabycia pierwszorządna piekarnia z wielką kamienicą, składami, obrót w piekarni przeszedł pół miliona złotych. Pozwoli na rozliczenie z rotacją — poszukuje się szanowanego adressem Franciszek Malysz, Sienianowska ul. Bytomska 62, 1769

Posad poszukują

STANISŁAW Drodz kucharz, Głęboka — Rzeszów, poszukuje posady od 1 lub 2 osób. Obowiązki: restauracja lub na prywatności — praktyka u ka. Lubomirskich. 9108

RUTYNOWANA siła handlowa, długoletnia kasjerka w Zakładach — przynajmniej posade w miasteczku — obywatelnie na wyjazd lub sezon. Złotostania: Kurjera Codz. pod „Sumienna prac“ 9040

SEKRETARZ komercyjny powołanej instytucji handlowej, dr praw, wybitny organizator, rutynowany i kandydat, kandydat na chalter z pierwszorzędnymi referencjami i długoletnią praktyką — obejmie odpowiednio starszobiskie Złotostania pod „Przytulone i prac“ do Ruchu, Szczerbańska. 9138

WIOSNOCIELISTA — do pracy rutynowana siła, kasjerka lat 20, poszukuje zajęcia na sezon w zdrojowisku od 1 czerwca. Łaskawe zgłoszenia pisemnie do Administracji Kurjera pod „Nr. 2670“ 9197

MŁODY, wprawy, inteligentny kandydat — pragnie wstąpić do orkiestry zawodowej, jako aktor, lub innego czynnika. Złotostania do Administracji Kurjera pod „Poszukiwany skrzypek“ 9307

RUTYNOWANA ekspedientka maszynowa poszukuje posady od 15 maja. Złotostania pisemnie do Administracji Kurjera dla „Kasjerki“ 9304

KUCHARKA kwalifikowana obejmie posade od 15 maja br. — najchętniej na sezon. Złotostania: Biuro Administracji Kurjera, poczta Raciborska dla J. Gozdziowej. 9303

MŁODA panna uśmiechnięta, brzoza żyć, haftować, pracować i przy gospodarstwie domowym — poszukuje podopiecznego, w szczególności w starszych państwach od 1 lub 15 maja. Złotostania do Administracji Kurjera pod „Prowincja M.“ 9278

KONCEPCYJENT z substytutami, zdolny, nieliczne posady w Krakowie lub w okolicy. Złotostania pod „Doktor 9“ do Admin. Kurjera. 9300

MŁODY i energiczny dyktant jedynak z nowelizacją języka społeczeństwa handlowych — znajdzie posade na lepszych warunkach. Złotostania pod „Energiczny organizator“ do Admin. Kurjera. 9312

SZOFER (obchodzą politechniki) władający językami, obejmie posade. Może udzielić lekcji wzmianki szkolnej, podać się na urzędnika urzędniczej. Sika morowala Lwów Testyńska 17. 9256

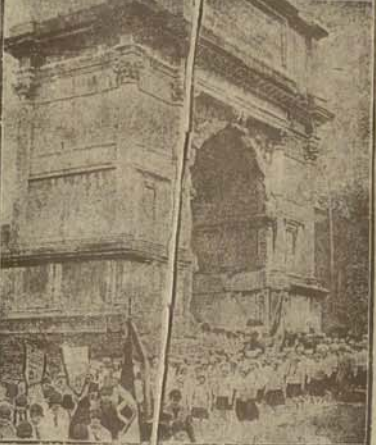
OSOBA lat 30-tych, wykształcona, kucharzka, inteligentna, bezwzględnie uczciwa — szuka posady — może być szanowanym jako gospodyni na prywatności lub w miasteczku. Złotostania: Kurjera pod „A. Z. Z.“ 9340

PANNA z łepseł sfery, z wykształceniem, obejmie stałe zajęcia prowadzenia domu. Znajdują się w jejspanym domu, chce uzyskać serca tych ludzi, fakty wia szych rodziców. W zamian biuletynu w ramach jego do spódnocnych haftowania i szyciu należącej do niej kina i bardzo zdolnym zawodowcem domu — pragnie być uszczelnionym — Złotostania: Kurjera Codz. w Krakowie, P. Dzierżewski, 9322

NAUCZYCIEL Indowy, wprawy (starszy) — poszukuje miejsca jako wychowawca do dzieci. Może przyrzeczyć do ucznia w wzmiankę do gimnazjum. Nadto może być pomocnym przy gospodarstwie. — Wymagania skromne. Adres: Trzydziestopięć, poczta Iwonicz (Malopolska). 9354

URZĘDNIK dresow, odhrozo szanowanego z znajomością pracy biurowej, a długi praktyki — poszukuje kandydata pod „Sumienna“ do Administracji Kurjera. 9322

Święto majowe we Włoszech

We Włoszech, pod rządami faszystów, zwołano całkowicie świeżo 1 maja, a natomiast ustanowiono święto żałobne za Raymu. Święto to obchodzone jest całkowicie w powstrzymaniu się od pracy, a z wyjątkiem i nie uwzględniając udziału prezydent ministrów. Na powyższe zamieszanie zdziwili w naszym kraju szkolne w pochodzie przed Colosseum, podziwiający sposobem faszystowskim znajdującym się na trybunie Mussoliniego.

SZOFER ślusarz, dzielny, o benzynie dobrze z tytu pi sa pochodów, z dobrą świadomością i referencjami — poszukuje natychmiast i lub rozliczeń posady, z gwarantem wynagrodzeniem. Łaskawe zgłoszenia: Władysław C. C. Chóć, Kamia ul. Centurionów 2, pow. Szambrski, 9284

ZDOLNA krawcowa, szycie po domach, Chęć na wyjazd, ul. Czysta L. 8, II p. na lewo. 9230

PIWOWAR szanowany z długoletnią samodzielną praktyką, absolutnie czeskiej szkoły — poszukuje posady. Wymagania skromne, Adres: Janusz Tworzyński, Kolomyja. 9323

EKONOM z niżej szkoła rolnicza — poszukuje posady od zarządku lub od 1-go lipca br. — poszukuje nieliczne lub pod dyktando. A. 2-letni — poczta Skula pod Ojowem we Władysławie. 9315

EMERYT szuka zatrudnienia przy rozprawach i jakiegokolwiek innego. Adres: Kazimierz „Włok Nowy“, Lwów. 9313

KOWAL posiadał by bardzo dobre świadectwa, kilkuletnią praktykę — kandydat, do 2-eh Złotostania: Kurjera pod „Nr. 3347“ 9347

Wesoły kącik

Zona lubiana w męską modę; No i cóż? Jak mnie zna? Przecież, że mi nie brakuje? M q 2: 1 Pak, ale uwaga jeszcze dla kompletu to cygareto do wst!

PLASZCZE gumowe szanowane, płachty na wazy i płótna, nieliczne szanowane — poleca skład dywanów cerat i Inoleum: A. Kusnierz, Kraków, Działowa 45, 8730

BLACHY cynkowe, miedziane, mosiężne, aluminiowe — ceras prety, rury, druty i metalne surowce dostarcza ze składem Tow. Metalurgiczne Ska z ogr. odp. Kraków Długa 3, telefon 370, 8728

LAPIDOL najlepszy środek przeciw osadom kamieniam w kociołkach parowych w każdej ilości na składzie, Inż. Zygmunt Boguszewski, Kraków, Batorego 12, 4417

OBRAZY malarskie polskie odpowiednio na upominki od 10-; oprawy sprzedaży Złotostania: Kraków, Pias Matejski 2, Urzeczna na S. dros. 9297

SAMOCHOŁ marki N. S. U. 24 H. P. w dobrym stanie na pełnym obrotach, ładnie trzymająca sprężona kasa, kosztuje 800 zł. — gotowe do wyjazdu zaraz do sprzedania. Ogólny adres: Głęboka 5, Góra, między 11-12, 9233

AUTO OSOBOWE, bardzo mało używane, marki „Studebaker“ 80 HP, 6 osobowe i kryte, z powodu wyjazdu za granicę za bardzo okazajna cena (200 zł) — gotowe do wyjazdu zaraz do sprzedania u J. Stankiewicza, Bielsko, ulica Cieszyńska 31, 9219

CEGLE maszynowa, dachów i wapienia, raki drewniane w każdej ilości sprzedawane w wagon — ogólnie na Wygodzie w Bochni J. Hal. czysta. 9215

KAMIENICA trójpłetrowa w Krakowie, gotowa do sprzedania bez pośrednictwa Złotostania: Katowice do Admin. Kurjera pod „Koryzmi“ 9286

PLASZCZE gumowe nakrojone, kupuje się u firmy „Brosz Kraków, Pias Matejski 44, Norońskich obok Bramy Florjańskiej. 7166

PIANINO Zimmermann — Łódź, mahonowe nowe, okazajnie do sprzedania, H. Smolarski, Szewska 9, 9076

KILIMY okazajnie do sprzedania Jabłonowskich 6, 9340

KAPLICZKA grobowa i więcej grobów do sprzedania, wiadomości w Krakowie, Towarowa 4, 9129

AUTO drogowo „Laurin Klement“ w dobrym stanie za 250 dolarów do sprzedania, Swięcicki, Jarosław, Kilińskiego, 9094

KILIMY najwzrosty wybór z wstęgiem kilimowy — poleca wytwórca kilimów „Ostoj“, Kraków, Siemnickiego 11, 9096

LUSTRA belgijskie, szycie szlifowane — poleca fabryka inż. Kalina Kraków, Starowilna 69, 9336

ROWEK, maszyna do pisania, warsztat kilimowy — sprzedanie, Zwierzyniecka 7, II p. — 4-3, 9336

TANI MAJ

Kilimy, dywany, nakładki ławki — cieższe się imają, na Tarasach pomalowanych i brzożach także meble i wyroby tapicerskie — sprzedaje się na cenach bardzo niskich. Wyśawa, Straszewskie, 23, 1789

PLASZCZYKI, ubranka — sukienki, szmoki, kapełki — poleca Józef Zubkowski, kolekcja dziecięca, Kraków, pl. Marjański 9, 8977

MASYNA do szycia białkowa, prawie nowa, obywatelnie do sprzedania. Władysław i portiera w Bielsku Wyżnym Zakładzie Żywnościowym w Krakowie ul. Bolesława, 9331

W ŁANKONIE pełnym słońcem, okolicy, do sprzedania woli dom z dużym ogrodem, wiadomości: Pięć, Florjańska 4, 9330

PIANINO pierwszorządnej marki belgijskiej, do sprzedania, Kamienicka 10, pracownia, 9321

DRUKARNIA kromielna w Katowicach, z lokalem, do sprzedania za 1500 dolarów. Złotostania do Administracji Kurjera: Lwów, w Krakowie — pod „Drukarnia“ 9318

OKAZAJNIE sprzedam młocarnie prawie nowa, w bardzo dobrym stanie, system „Schulz“ — Administrator, szerokość 60 cm — 4 — w tymczasem, wiadomości: w Ławstrowie, z podręcznym wyposażeniem na 4 kółkach przewoźna. Cena 700 zł. — Jan Drobosz, Swięcicki górny, 9317

BUCHALTERKA dobytekowa jest sprzedana. Biuro nieliczne: Kłaniewska, Sława wynalazek Sauria dla buchalterów 12 pl. Prospekt Górski, Gross Lwów, Białopolska 4, 9251

WYWIWORY długi genit — jedyni palmasowców oraz młocarny, okazajnie do sprzedania, w biurze ogłoszeń Hinczyca, Jagiellońska 7, 9291

PIĘGI, PLAMY

usuwa radycznie RETUNJA

Hurt. K. Mikłaszewski Kraków — pl. Dominikański L. 1 — tel. 41.08

SYPIALNIA oszpeć, stołek, łóżeczko, ośmiana, 10-letnie, dziecięca, sukienki, kredensy, kilim, kocięta, 3. Drogą do śladu kompozy „Stefania“, Głęboka 8, 9293

KAMIENICA, Posada, Łódź, woli woli sprzedania, zamieszkiwane, Oferty: Kurjer Codzienny, Poznań, Główna pod „Sztetman“, 9247

MAPY samochodów, wojskowe, turystyczne, szkolne i biurowe, podręczniki, fortepiany i motocykle, Przewodnik dla turystów — poleca Kolegijna Polska, Kraków, Sławkowska 3, Drogą do śladu kompozy „Stefania“, Głęboka 8, 9293

KINO-TEATR nowoczesnie wyposażony budowany, kinafort, balkon z domem lub bez, sprzedanie, wydzierżawienie, Mieszkańcy, Ostrów — Poznań, Palewcy, 9327

ODSTAPIE nieliczne, dobre prosperujące, Sprzedaż: Towarowa ul. Sienicki, — Cena 6500 złotych, Złotostania, do 1 czerwca: Rakon, ul. 1-go Maja 15 — Piekarnia (Złotostanowa), 9316

ZAKOPANE! Sprzedam dom 4 pokoje z kuchnią, pięciopiętrowy, w 700 dolarów oraz parcie z marmurami woli Trzymy, Złotostania: Złotostania: Agencja Sienicki, Nowosielska, Zakopane, 9333

FORTEPIAN

czarny z mech. ang. mało używany, 1761

SKŁAD FORTIEPIANÓW HELENY SMOLARSKIEJ Kraków, Szewska 9, I p.

Ceny ogłoszeń: za 1 wiersz min w 1 sro. przed tekst em. z 1.25 (str. III-ianowa) | Drobne za słowo z 1.00 (str. VI-ianowa) | za 1 wiersz min w 1 sro. przed tekst em. z 1.25 (str. III-ianowa) | Drobne za słowo z 1.00 (str. VI-ianowa) | za 1 wiersz min w 1 sro. przed tekst em. z 1.25 (str. III-ianowa) | Drobne za słowo z 1.00 (str. VI-ianowa)

Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%. Jak również za ogłoszenia z numerami świadczenia. — Za układ tabelaryczny 50%, za układ tabelaryczny 100% drożej. — Ogłoszenia drobne umieszczamy wyłącznie za gotówkę — wyrazy tuż przed odpowiedzialnością za terminowe ogłoszenia, oraz za miesiąc przed ogłoszeniem. — Wyjątkowo ogłoszenia, które nie podlegają opłacie, ogłoszenia, które nie podlegają opłacie, ogłoszenia, które nie podlegają opłacie, ogłoszenia, które nie podlegają opłacie.

Naczelnicy Redaktor i wydawca Marjan Dąbrowski. Odpowiedzialny Redaktor Jan Stankiewicz. — Drukarnia „Il. Kurjera Codz.“ pod zarz. Feliksa Korczyńskiego.